

**UCHWAŁA XXXIII/332/2013
RADY MIEJSKIEJ W MUROWANEJ GOŚLINIE**

z dnia 17 grudnia 2013 r.

**w sprawie przyjęcia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska
dla Miasta i Gminy Murowana Goślina za lata 2011-2012.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 ze zm.), Rada Miejska w Murowanej Goślinie uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Miejska w Murowanej Goślinie przyjmuje raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina za okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

§ 2.

Załącznik do niniejszej uchwały stanowi Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina za lata 2011-2012.

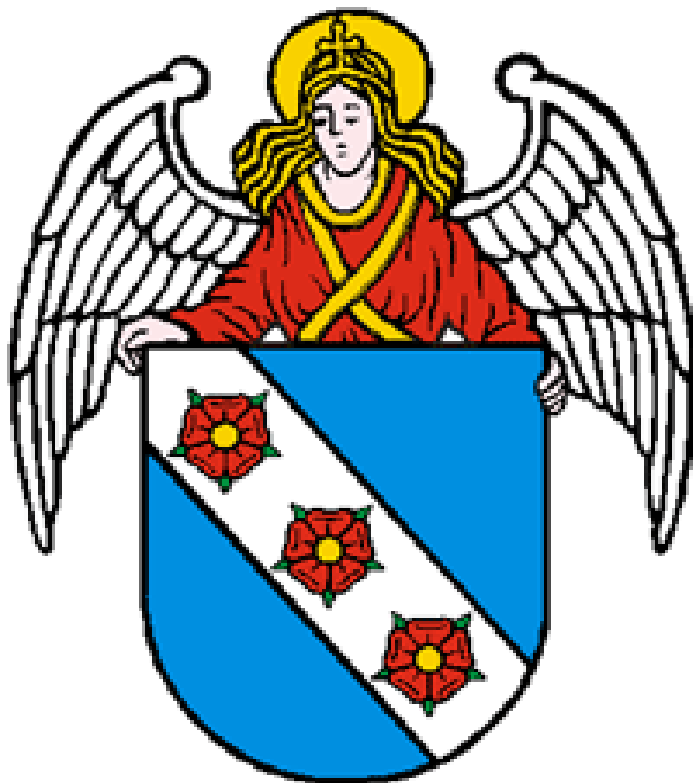
§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Murowana Goślina.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MIASTO I GMINA MUROWANA GOŚLINA

RAPORT

**Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA I GMINY
MUROWANA GOŚLINA
ZA LATA 2011 – 2012**

GRUDZIEŃ 2013

ul. Wiślana 46
60-401 POZNAŃ

**BIURO
PROJEKTOWE**

tel./fax (0-61) 843-06-30, 843-25-54
email: projekty@abrys-technika.pl

TYTUŁ OPRACOWANIA:

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA ZA LATA 2011-2012

ZLECENIODAWCA:

Miasto i Gmina Murowana Goślina
ul. Poznańska 18
62-095 Murowana Goślina

Egz. nr 1

WYKONAWCA:

ABRYŚ Technika Sp. z o.o.
ul. Wiślana 46
60-401 Poznań

mgr Alicja Bunikowska
Prezes Zarządu

AUTORZY OPRACOWANIA:

Główny autor i koordynator projektu:

mgr inż. Małgorzata Jędrusik
Specjalista ds. ochrony środowiska

MUROWANA GOŚLINA, grudzień 2013

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	4
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
2.1. Struktura demograficzna	5
2.2. Użytkowanie terenu.....	7
III. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA	8
3.1. Gospodarka wodna	8
3.1.1. Ocena jakości wody.....	9
3.1.2. Charakterystyka sieci wodociągowej	11
3.2. Gospodarka ściekowa	12
3.2.1. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej.....	12
3.2.2. Oczyszczalnie ścieków	14
IV. STAN WYBRANYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA	15
4.1. Budowa geologiczna	15
4.2. Wody podziemne	15
4.3. Wody powierzchniowe	16
4.4. Powietrze atmosferyczne	19
V. REALIZACJA ZADAŃ EKOLOGICZNYCH W LATACH 2011-2012	22
VI. OCENA WSKAŹNIKOWA REALIZACJI PROGRAMU	43
VII. UWAGI I WNIOSKI.....	45

I. WPROWADZENIE

Aktualizowany Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina został opracowany jako realizacja zapisów art. 14, art. 17 i art. 18, ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2013 poz. 1232). Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011-2012” został przygotowany w oparciu o ww. Program, który został uchwalony przez Radę Miejską w Murowanej Goślinie, uchwałą nr XXXVI/357/2009 z dnia 21 grudnia 2009 roku, w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Murowana Goślina”.

Przyjęty w 2009 roku Program Ochrony Środowiska stanowi podstawę działań zmierzających do uporządkowania podstawowych zagadnień związanych z ochroną środowiska na analizowanym terenie zgodnie z wytycznymi wojewódzkiego i powiatowego Programu Ochrony Środowiska. Przyjęty Program spełnia także funkcję promocyjną oraz informacyjną, realizowaną na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina.

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011 – 2012” przygotowany jest na podstawie art. 18 ust 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2013 poz. 1232). Burmistrz co dwa lata przedstawia raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska.

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska nie określa konkretnych wymagań dotyczących struktury oraz formy raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska. Formułując raport należy wziąć pod uwagę Program Ochrony Środowiska, w którym założono, że analiza realizacji programu opiera się głównie na monitorowaniu zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym, które mają wpływ na strefę ekonomiczną, społeczną oraz ekologiczną całego terenu objętego opracowaniem.

W ramach prac przygotowawczych do sporządzenia Raportu z wykonywania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011 – 2012 przeprowadzono badania monitoringowe w zakresie realizacji zadań określonych Programem. Niezbędne informacje uzyskano w formie odpowiedzi na szczegółowe pytania zawarte w ankiecie.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011 – 2012 przedłożony zostaje:

- Radzie Miejskiej w Murowanej Goślinie.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska obejmuje:

- przedstawienie aktualnych informacji dotyczących ochrony środowiska na terenie gminy w okresie sprawozdawczym,
- określenie stanu realizacji celów i zadań ekologicznych nakreślonych w Programie,
- analizę przyczyn zaniechania lub opóźnień realizacji zadań,
- wnioski.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina obejmuje okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2012 roku.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Murowana Goślina położona jest w środkowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie poznańskim. Od północnego-zachodu graniczy z gminą Oborniki, od północy z gminą Rogoźno (powiat obornicki), od wschodu z gminą Skoki (powiat wągrowiecki), od południowego-wschodu z gminą Kiszkowo (powiat gnieźnieński) i gminą Pobiedziska (powiat poznański), od strony południowej z gminą Czerwonak (powiat poznański), a od strony zachodniej z gminą Suchy Las (powiat poznański).

Gmina Murowana Goślina zajmuje powierzchnię 172,08 km², na której położonych jest 36 miejscowości oraz Miasto Murowana Goślina. Jest to czwarta pod względem obszarowym gmina powiatu poznańskiego, zajmując niewiele ponad 9% jego powierzchni. Gmina Murowana Goślina liczy 16.323 mieszkańców (stan na 31.12.2012 r.). Pod względem ludności gmina znajduje się na 5 miejscu w powiecie.

Murowana Goślina leży na szlaku komunikacyjnym Poznań – Wągrowiec – Bydgoszcz oraz Poznań - Rogoźno - Piła.

Murowana Goślina posiada połączenie kolejowe z Poznaniem i Wągrowcem. Komunikacja autobusowa obsługuje różne trasy dając połączenia m.in. z Bydgoszczą, Chojnicami, Jelenią Górą, Piłą, Poznaniem i Wągrowcem.

2.1. Struktura demograficzna

Miasto i Gminę Murowana Goślina zamieszkuje 16.323 osób na powierzchni wynoszącej 172,08 km² (dane za rok 2012). Gęstość zaludnienia na terenie gminy w 2012 roku wynosiła około 94,86 M/km². Szczegółowy przebieg procesów demograficznych na analizowanym obszarze w latach 2011-2012 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba mieszkańców na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011-2012

Lata	Ludność ogółem	Ludność		Gęstość zaludnienia [M/km ²]
		Kobiety	Mężczyźni	
2011	16228	8228	8000	94,30
2012	16323	8271	8052	94,86

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Liczba ludności miasta i gminy w stosunku do lat poprzednich wzrosła, a co za tym idzie odnotowano wzrost gęstości zaludnienia. Ponadto zauważa się przewagę kobiet w stosunku do liczby mężczyzn.

Zróznicowanie ludności pod względem wieku na terenie miasta i gminy w okresie raportowania przedstawia tabela 2.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2011- 2012**

Tabela 2. Struktura ludności na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina wg wieku w latach 2011-2012

Rok	Ludność ogółem	Liczba ludności wg określonych grup wiekowych		
		przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym
2011	16228	3532	11132	1564
2012	16323	3498	11609	1216

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Zauważa się wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym, natomiast liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym spada. Grupa osób w wieku poprodukcyjnym również spada. W związku z coraz to nowymi rocznikami wkraczającymi na rynek pracy, w przyszłości można spodziewać się wzrostu liczby osób w grupie produkcyjnej.

Liczbę ludności w poszczególnych jednostkach osadniczych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba ludności w poszczególnych jednostkach osadniczych w latach 2011-2012

Miejscowość	Liczba ludności
Murowana Goślina	10235
Białęgi	87
Białężyn	306
Boduszewo	345
Długa Goślina	622
Głębocko	140
Głębocek	75
Kamińsko	219
Łopuchowo	436
Łopuchówko	138
Łoskoń Stary	79
Mściszewo	462
Nieszawa	210
Przebędowo	980
Raduszyn	252
Rakownia	533
Starczanowo	46
Trojanowo	173
Uchorowo	478
Wojnowo	412
Zielonka	95
Razem	16.323

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

2.2. Użytkowanie terenu

Gmina Murowana Goślina pod względem użytkowania terenu zalicza się do obszaru rolniczo-leśnego, gdzie funkcjami wiodącymi gminy obok mieszkalnictwa są rolnictwo, leśnictwo oraz turystyka i wypoczynek. Układ funkcjonalno – przestrzenny dzieli gminę na 3 strefy:

- Strefa I – objęta najwyższą ochroną – obszar Puszczy Zielonki;
- Strefa II – rolniczo-leśna;
- Strefa III – zurbanizowana - miasto, otoczenie miasta i jednostki wiejskie.

Mocną stroną gminy są walory krajobrazowe oraz bogata flora i fauna, co stwarza dobre perspektywy rozwoju agroturystyki oraz turystyki wiejskiej. Dogodne położenie wielu miejscowości otoczonych lasami i nieskażone środowisko stwarzają doskonałe warunki do wypoczynku. Uproszczoną strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Struktura użytkowania gruntów na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina
(stan na dzień 31.12.2012 r.)

Rodzaje gruntów	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Udział w ogólnej powierzchni [%]
Powierzchnia ogólna	17223	100
Użytki rolne	7726	44,9
Użytki leśne	8112	47,1
Grunty zabudowane i zurbanizowane	302	1,8
Wody	317	1,8
Tereny inne	766	4,4

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

III. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

Prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej ma ogromny wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza na stan wód powierzchniowych oraz (w przypadku nieszczelnych zbiorników bezodpływowych) na jakość wód podziemnych. Wody powierzchniowe i podziemne narażone są na różnego rodzaju zanieczyszczenia np. azotem, metalami ciężkimi, fosforanami, chlorkami, siarczanami, substancjami powierzchniowo-czynnymi, fenolami, fluorkami, pestycydami itd.

Gospodarka wodno - ściekowa na terenie miasta jest dobrze rozwinięta. Zróżnicowany jest stan wyposażenia w sieć wodociągową i kanalizacyjną poszczególnych wsi.

Zgodnie z danymi z Urzędu Miasta i Gminy Murowana Goślina oraz Głównego Urzędu Statystycznego, w roku 2011 siecią wodociągową objętych było 84,86% mieszkańców. Sieć kanalizacji sanitarnej w 2011 r. rozwinięta była na poziomie 50,71%. Gospodarką wodną oraz obsługą sieci kanalizacyjnej na terenie całej gminy zajmuje się AQUANET S.A. Na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina brak jest oczyszczalni ścieków, wszystkie ścieki przesyłane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Szlachęcinie (gm. Czerwonak).

3.1. Gospodarka wodna

Na obszarze gminy, zarówno do celów komunalnych jak i przemysłowych, wodę ujmuje się z ujęć podziemnych. Wody powierzchniowe pobierane są tylko do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz w gospodarce rybackiej. Największym użytkownikiem wody w gminie jest gospodarka komunalna, następnie rolnictwo i leśnictwo oraz przemysł. Podstawowe znaczenie w zaopatrzeniu ludności w wodę mają zasoby wód podziemnych, które przeznaczone są przede wszystkim do zaopatrzenia ludności w dobrej jakości wodę do picia. Wody podziemne wykorzystywane są również do celów przemysłowych przez niewielkie zakłady, którym woda dostarczana jest komunalną siecią wodociągową.

Ponadto funkcjonujące na terenie gminy Zakłady Farmaceutyczne BIO-WIN posiadają własne ujęcie wód.

Szczegółowe dane dotyczące eksploatowanych ujęć wód na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Wykaz eksploatowanych ujęć na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina

Lokalizacja ujęcia	Pozwolenie wodnoprawne		Strefa ochronna
	Wielkość [m ³ /d]	Data ważności	
Murowana Goślina, ul. Kochanowskiego	2 640,0	27.12.2033	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej
Długa Goślina	1 680,0	02.04.2033	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej
Boduszewo	864,0	11.03.2033	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej
Kamińsko	300,0	18.02.2033	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej i pośredniej
Łopuchowo	336,0	04.04.2033	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2011- 2012**

Uchorowo	260,0	03.04.2028	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej
Głębowczek	12,0	31.05.2017	Ustanowiona w postaci terenu ochronny bezpośredniej

Źródło: AQUANET S.A.

Dobowa zdolność produkcyjna czynnych ujęć wody zaopatrujących wodociągi na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina wynosi ok. 6.092 m³/d. Zdolność produkcyjna zaspokaja potrzeby ludności gminy. Szczegółowe dane dotyczące ilości zużycia wody w latach 2011-2012 na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina prezentuje tabela 6.

Tabela 6. Zestawienie poboru wody na terenie miasta i Gminy Murowana Goślina

Ogółem [tys.m ³]	Pobór wody			
	w tym na potrzeby			
	przemysł	eksploatacja sieci wodociągowej	gospodarstwa domowe	rolnictwo i leśnictwo
Rok 2011				
841,2	25	587,2	493,7	229,0
Rok 2012				
828,2	23	579,2	484,6	226,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Największy pobór wody obserwuje się na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej. Zużycie wody na cele przemysłowe na przestrzeni ostatnich lat spadło.

3.1.1. Ocena jakości wody

Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. 2005, Nr 85, poz. 729 późn. zm.) wynika, że burmistrz (wójt, prezydent miasta) jest obowiązany do informowania mieszkańców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Badania jakości ujmowanych wód prowadzi Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu. Prowadzi ona ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach nadzoru sanitarnego w okresach kwartalnych.

Według ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, mieszkańcy gminy Murowana Goślina, zaopatrywani są w wodę przeznaczoną do spożycia pochodzącą z następujących wodociągów:

- miejskiego Murowana Goślina,
- wiejskiego Łopuchowo,
- wiejskiego Uchorowo,
- wiejskiego Kamińsko,
- wiejskiego Boduszewo,
- wiejskiego Długa Goślina,
- lokalnego Głębowczek,
- lokalnego Przebędowo,
- lokalnego Zielonka,
- lokalnego Łopuchówko.

Podsumowanie wyników badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonanych w latach 2011-2012 przez tutejszy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ww. wodociągach:

- **Wodociąg miejski Murowana Goślina** - w omawianym okresie pobrano do badań laboratoryjnych 18 próbek wody, dwie z nich przebadano w zakresie monitoringu przeglądowego natomiast pozostałe w zakresie monitoringu kontrolnego. Na podstawie otrzymanych wyników badania wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu stwierdził, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) i została oceniona jako przydatna do spożycia.
- **Wodociąg wiejski Łopuchowo** – dokonano 5-krotnej kontroli jakości wody. Trzy z pobranych prób przebadano w ramach monitoringu przeglądowego, pozostałe w zakresie monitoringu kontrolnego. Analiza otrzymanych wyników wykazała, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w wyżej cytowanym rozporządzeniu i została oceniona jako przydatna do spożycia.
- **Wodociąg wiejski Uchorowo** – wodę przebadano 10-krotnie. Trzy razy w ramach monitoringu przeglądowego oraz 7 razy w ramach monitoringu kontrolnego. Na podstawie otrzymanych wyników badania wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu stwierdził, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w obowiązujących przepisach i została oceniona jako przydatna do spożycia.
- **Wodociąg wiejski Kamińsko** – dokonano 13-krotnej kontroli jakości wody. Dwa spośród pobranych prób przebadano w zakresie monitoringu przeglądowego, natomiast pozostałe w zakresie podstawowych parametrów (monitoring kontrolny). Analiza otrzymanych wyników wykazała w przypadku siedmiu spośród zbadanych prób, pogorszenie jakości organoleptycznej wody (przekroczenie wartości mętności, barwy a także zawartości związków żelaza i manganu). Celem doprowadzenia jakości wody do wymogów określonych w wyżej cytowanym rozporządzeniu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu w drodze decyzji administracyjnej nakazał producentowi wody zrealizowanie działań naprawczych w zakresie poprawy jej jakości z terminem do 31 grudnia 2013 roku. Zarówno rodzaj jak i wielkość stwierdzonych przekroczeń nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Jakość wody na koniec 2012 roku została oceniona jako warunkowo przydatna do spożycia.
- **Wodociąg wiejski Boduszewo** – wodę przebadano 10-krotnie, dwa badania w ramach monitoringu przeglądowego oraz 8 w zakresie monitoringu kontrolnego. Na podstawie otrzymanych wyników Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu stwierdził na koniec 2012 roku, w przypadku dwóch spośród badanych prób wody, niespełnienie wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) z uwagi na przekroczenie zawartości związków manganu. Do dnia 31 grudnia 2013 r. obowiązuje wydana, w tym zakresie, przez tutejszy organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej, decyzja administracyjna nakazująca producentowi wody, zrealizowanie działań naprawczych celem poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia. Na koniec roku 2012 woda z wodociągu wiejskiego Boduszewo została oceniona jako warunkowo przydatna do spożycia.
- **Wodociąg wiejski Długa Goślina** – wodę przebadano 9-krotnie, dwa badania w ramach monitoringu przeglądowego, pozostałe w ramach monitoringu kontrolnego. Wyniki badań wykazały, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w wyżej cytowanym rozporządzeniu i została oceniona jako przydatna do spożycia.
- **Wodociąg lokalny Głębocek** – w omawianym okresie dokonano 5-krotnej kontroli jakości wody, jedną z prób przebadano w zakresie monitoringu przeglądowego, 4 - monitoringu kontrolnego. Analiza otrzymanych wyników wykazała, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w wyżej cytowanym rozporządzeniu i została oceniona jako przydatna do spożycia.

- **Wodociąg lokalny Przebędowo** – w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego dokonano 2-krotnej kontroli jakości wody. Na podstawie otrzymanych wyników badania wody jednej z prób stwierdzono przekroczenie zawartości związków manganu, w drugiej natomiast przekroczenie wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Przeprowadzone, w obu przypadkach, przez producenta wody, w ramach kontroli wewnętrznej, powtórne badania wody nie wykazały stwierdzonych wcześniej przekroczeń. Woda na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) i została oceniona jako przydatna do spożycia.
- **Wodociąg lokalny Zielonka** – 2-krotne badanie wody wykonane w ramach nadzoru sanitarnego, wykazało, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w wyżej cytowanym rozporządzeniu i została oceniona jako przydatna do spożycia.
- **Wodociąg lokalny Łopuchówko** – wodę w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego przebadano 2-krotnie. Wyniki badań wykazały, że jakość wody na koniec 2012 roku spełniała wymagania określone w wyżej cytowanym rozporządzeniu i została oceniona jako przydatna do spożycia.

3.1.2. Charakterystyka sieci wodociągowej

Sieć wodociągowa na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2009-2012 uległa niewielkiej rozbudowie. Całkowita ilość mieszkańców objętych siecią wodociągową w 2012 r. wynosiła 88,72 %. Całkowita długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej w 2012 roku wynosiła 80,0 km. Charakterystykę sieci wodociągowej na terenie gminy w latach 2009-2012 prezentuje tabela 7.

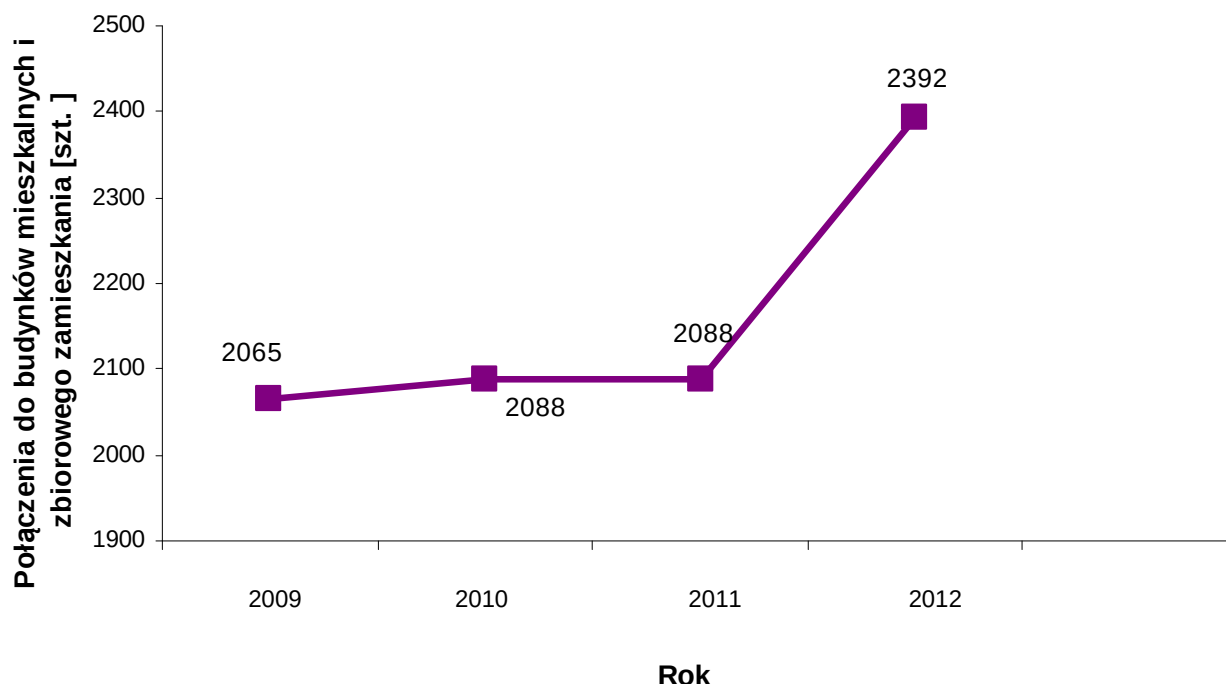
Tabela 7. Charakterystyka sieci wodociągowej

	Charakterystyka czynnej sieci wodociągowej			
	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Długość czynnej sieci rozdzielczej bez przyłączy [km]	72,8	74,0	74,0	80,0
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	13554	13694	13772	14482
Połączenia do sieci wodociągowej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2065	2088	2088	2392

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Analizę wzrostu połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania dla sieci wodociągowej na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2009-2012 obrazuje wykres 1.

Wykres 1. Charakterystyka wzrostu ilości połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2009-2012

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że w latach 2009-2012 obserwowaliśmy wzrost ilości połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania dla sieci wodociągowej. Na przełomie lat 2009/2010 wzrost ten był niewielki, natomiast w roku 2011 i 2012 nastąpiło gwałtowne zwiększenie liczby połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

3.2. Gospodarka ściekowa

3.2.1. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej

Gospodarka ściekowa jest dobrze rozwinięta na terenie miasta. Natomiast miejscowości wiejskie poza Łopuchówkiem nie są skanalizowane. Ścieki są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych i wywożone do punktu zlewnego, który znajduje się na oczyszczalni ścieków w Szlachęcinie. Całkowita długość czynnej sieci kanalizacyjnej (bez przykanalików) na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w 2012 roku wynosiła 27,50 km. Procent mieszkańców z obszaru całej gminy podłączonych do sieci kanalizacyjnej w roku 2012 r. wynosił 50,95 %. Charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w latach 2009-2012 prezentuje tabela 8.

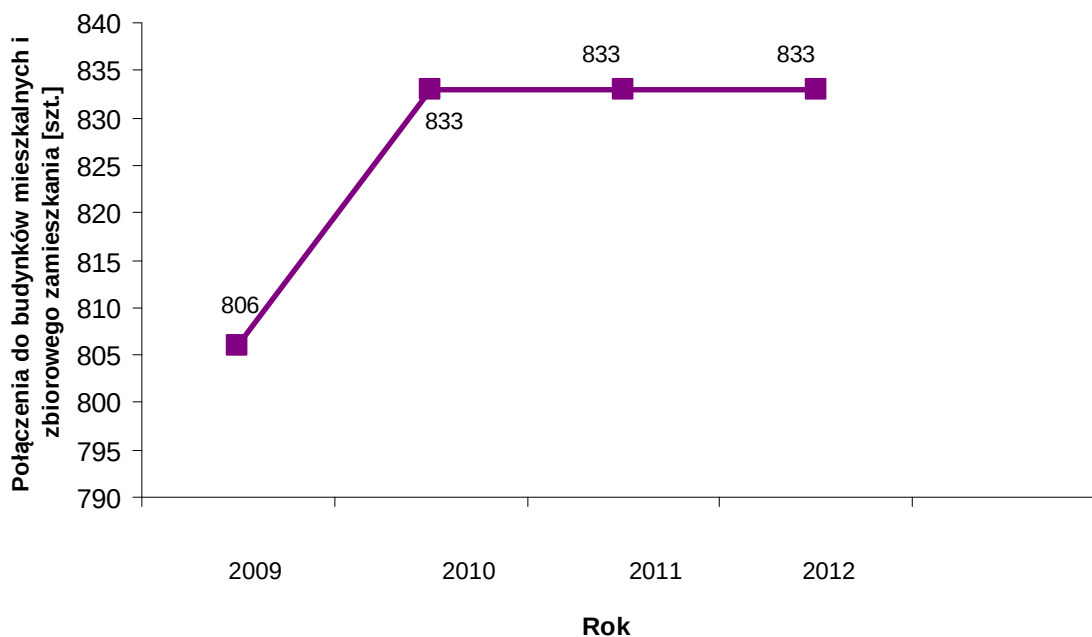
Tabela 8. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej

	Charakterystyka czynnej sieci kanalizacyjnej			
	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej bez przykanalików [km]	24,4	27,5	27,5	27,5
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	8168	8189	8230	8316
Połączenia do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	806	833	833	833

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Analizę wzrostu połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania dla sieci kanalizacyjnej na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2009-2012 obrazuje wykres 2.

Wykres 2. Charakterystyka wzrostu ilości połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w latach 2009-2012

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

Zgodnie z powyższym wykresem w latach 2009-2010 nastąpił dość znaczny wzrost ilości połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania dla sieci kanalizacyjnej. Jednak w latach 2010-2012 liczba połączeń utrzymuje się na stałym poziomie. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2012 na terenie gminy eksploatowanych było 833 połączeń do sieci kanalizacji sanitarnej.

3.2.2. Oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy Murowana Goślina nie ma oczyszczalni ścieków komunalnych. Ścieki z terenu Miasta i Gminy Murowana Goślina transportowane są do oczyszczalni ścieków w Szlachęcinie (gmina Czerwonak).

Gmina Murowana Goślina posiada 5 separatorów instalacji deszczowych o następującej lokalizacji:

- ul. Polna – skrzyżowanie z ul. Wołodyjowskiego,
- ul. Polna,
- ul. Polna – Boduszewo,
- ul. Raduszyńska,
- ul. Nadwarciańska.

Oczyszczalnia Ścieków w Szlachęcinie

Oczyszczalnia ścieków w Szlachęcinie zlokalizowana jest w północnej części Gminy Czerwonak. Jest to mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia o przepustowości wynoszącej 2.500 – 3.000 m³/d. Docelowa przepustowość planowana dla tego obiektu wynosi 5.600 m³/d. Oczyszczalnia ścieków składa się z następujących urządzeń: kraty schodkowe, piaskownik, dwa reaktory biologiczne z napowietrzaniem drobnopęcherzykowym, cztery osadniki wtórne, stacja dmuchaw, komora pomiarowa ścieków oczyszczonych, zagęszczacze grawitacyjne, prasa taśmowo-kątowa. Odwodniony osad wywożony jest na teren Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowych i suszony w Stacji Termicznego Suszenia. Do oczyszczalni tej odprowadzane są ścieki z Murowanej Gośliny, w tym Osiedla Zielone Wzgórza w Murowanej Goślinie. Charakterystykę ładunków zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w roku 2012 przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Ładunki zanieczyszczeń oczyszczalni ścieków w Szlachęcinie

Ładunki zanieczyszczeń	Oczyszczalnia Ścieków w Szlachęcinie
	Odptyw [kg/rok]
BZT ₅	129.558
ChZT	1.395.849
Zawiesina ogólna	235.283
Azot ogólny	339.465
Fosfor ogólny	18.135

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (Bank Danych Lokalnych)

IV. STAN WYBRANYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA

Środowisko naturalne w coraz większym stopniu odczuwa negatywne skutki działalności człowieka. Stan poszczególnych elementów środowiska naturalnego jest ściśle zależny od podejścia mieszkańców do problemu zanieczyszczeń. Duży wpływ na elementy środowiska przyrodniczego, tj. na stan wód podziemnych, wód powierzchniowych, powietrza atmosferycznego, ma także stopień uprzemysłowienia danego regionu. Zachowanie bezcennych zasobów naturalnych w jak najlepszym stanie jest możliwe tylko i wyłącznie dzięki ochronie poszczególnych elementów środowiska.

4.1. Budowa geologiczna

Budowa geologiczna gminy jest dobrze udokumentowana. Głębokie podłoże tworzy tzw. platforma paleozoiczna, na której spoczywa późniejsza pokrywa skał osadowych, zbudowana m.in. z piaskowców, margli i wapieni triasu, jury oraz kredy. Na utworach mezozoicznych zalega seria osadów trzeciorzędowych: miocen i pliocen, o miąższości od kilku do 220 m. W wykształconej depresji w czasie orogenezy alpejskiej osadzone zostały piaski, piaski ilaste, mułki i węgle brunatne miocenu, przykryte następnie przez kilkudziesięciometrową warstwę plioceńskich iłów pstrych. Strop iłów plioceńskich nie wykazuje już tak dużych deniwelacji i znajduje się na rzędnych ca 30-50 m n.p.m., stanowiąc bezpośrednie podłoże czwartorzędu.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzecznej i eolicznej. Wśród osadów plejstocentrycznych dominuje glina zwałowa, m.in. budująca powierzchnię wysoczyzny falistej. We wschodniej i północnej części gminy gliniaste i piaszczyste utwory akumulacji lodowcowej budują również pagórki czołowomorenowe stadiu poznańskiego oraz młodsze od nich ciągi moren (z okresu recesji lodowca). Ich otoczenie stanowi rozległy obszar występowania piasków akumulacji wodnolodowcowej (równina sandrowa). Zasięgowi występowania piasków sandrowych odpowiada w przybliżeniu obecny zasięg lasów Puszczy Zielonka.

W obrębie teras rzecznych Warty dominują z kolei piaski i żwiry akumulacji rzecznej. Gruntów organicznych w dolinie Warty właściwie nie ma (jedynym wyjątkiem jest ujściowy odcinek Trojanki). Powszechne są natomiast w dnach większości rynien jeziornych i szeregu, nawet drobnych, zagłębień bezodpływowych.

4.2. Wody podziemne

Teren gminy Murowana Goślina zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego – regionie wielkopolskim. Występowanie poziomów wodonośnych jest ściśle związane z budową geologiczną. Warunkuje ona istnienie skał umożliwiających gromadzenie się wody. Na obszarze województwa wielkopolskiego zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych, które rozdzielone są warstwami iłów poznańskich i glin zwałowych.

W obrębie gminy Murowana Goślina gospodarczo wykorzystywane są wody pitne w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Do wód podziemnych zaliczane są także wody gruntowe, które charakterem i głębokością występowania odzwierciedlają cechy konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną jego podłoża. Poziom wód gruntowych występuje w utworach piaszczysto – żwirowych tarasów współczesnych dolin rzecznych i pradolin na głębokości ok. 1–20 m. Jego miąższość jest zmienna i wynosi od kilku do 7 m, sporadycznie do 18 m.

Stan czystości wód podziemnych na terenie gminy Murowana Goślina jest słabo rozpoznany. Badania jakości wód podziemnych prowadzone są jedynie w sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny natomiast w sieci regionalnej przez Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Poznaniu.

Punkt monitoringu wód podziemnych (sieci krajowej) na terenie powiatu poznańskiego, położony najbliżej Gminy Murowana Goślina, znajduje się w m. Czachurki (gm. Pobiedziska), na obszarze występowania GZWP 144 i 143. Wyniki badań prowadzonych w ww. punkcie w latach 2011-2012 obrazuje poniższa tabela.

Tabela 10. Jakość wód podziemnych wg monitoringu krajowego w m. Czachurki (gm. Pobiedziska)

Nazwa punktu	Rząd/ Punkt/ Nr otworu	Typ chemiczny wody	Klasa jakości	Stan chemiczny wód podziemnych	Wskaźniki decydujące o przynależności do klasy IV i V	Przekroczenie wymagań jakości wód przeznaczonych do spożycia
Rok 2011						
Czachurki - 1	I/ 428/1	HCO ₃ -Ca-Mg	III	Zadawalający	-	NH ₄ , Mn, Fe
Czachurki - 3	I/428/3	HCO ₃ -Ca-Mg	III	Zadawalający	-	NH ₄ , Mn, Fe
Czachurki - 4	I/428/4	HCO ₃ -SO ₄ -Ca	III	Zadawalający	-	Mn
Rok 2012						
Czachurki - 1	I/ 428/1	HCO ₃ -Ca-Mg-Na	III	Zadawalający	-	NH ₄ , Mn, Fe
Czachurki - 3	I/428/3	HCO ₃ -Ca-Mg	III	Zadawalający	-	NH ₄ , Mn, Fe
Czachurki - 4	I/428/4	HCO ₃ -SO ₄ -Ca	III	Zadawalający	-	Mn

Źródło: Rocznik Hydrogeologiczny Państwowej Służby Hydrogeologicznej, rok hydrogeologiczny 20011, 2012

4.3. Wody powierzchniowe

Sieć wód powierzchniowych na terenie gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta. łączna długość cieków podstawowych wynosi 49,5 km, natomiast długość rowów szczegółowych wynosi 115,0 km. Dna dolin są na ogół okresowo podmokłe, w obrębie których występują gęste systemy rowów melioracyjnych. Ich zadaniem jest odprowadzenie nadmiaru wód z terenów podmokłych. Udział wód powierzchniowych (jezior i cieków) w ogólnej powierzchni gminy Murowana Goślina wynosi 1,8 %.

Na terenie gminy istnieją dwa punkty pomiarowo-kontrolne zlokalizowane na 224,8 km biegu Warty – w miejscowości Bolechowo oraz na 0,8 km biegu Trojanki – w miejscowości Mściszewo. Punkty te wchodzi w skład podstawowej sieci monitoringu krajowego. Na podstawie wyników badań z roku 2011 w punkcie pomiarowo-kontrolnym WARTA – BOLECHOWO i STRUGA GOŚLIŃSKA (TROJANKA) – MŚCISZEWO dokonano klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych w punkcie pomiarowo-kontrolnym i w jednolitej części wód. I tak:

WARTA – BOLECHOWO

- Klasa elementów biologicznych – III (potencjał umiarkowany),
- Klasa elementów fizykochemicznych – potencjał poniżej dobrego,
- Klasa elementów hydromorfologicznych – II (potencjał dobry).

STRUGA GOŚLIŃSKA (TROJANKA) – MŚCISZEWO

- Klasa elementów biologicznych – II (stan dobry),
- Klasa elementów fizykochemicznych – II (stan dobry),
- Klasa elementów hydromorfologicznych – I (stan bardzo dobry).

Wyniki badań potencjału/stanu ekologicznego w punktach pomiarowo kontrolnych zestawiono w tabeli 11 i 12.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2011- 2012**

Tabela 11. Wyniki badań potencjału ekologicznego w punkcie pomiarowo kontrolnym WARTA – BOLECHOWO

Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Liczba prób	Minimum	Data	Maksimum	Data	Średnia roczna	Granica oznaczalności	Niepewność pomiaru % ¹⁾	Klasa wskaźnika jakości wód
Elementy biologiczne										
Fitoplankton (IFPL)	indeks	3	daty poboru 2011-04-04, 2011-07-04, 2011-09-12				obliczony indeks 0,42	nie dotyczy	15	III
Elementy fizykochemiczne										
Temperatura wody	°C	12	1	2011-01-10 2011-03-07	19,5	2011-06-13	10,7	nie dotyczy	0,1	I
Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	12	4,5	2011-06-13	11,4	2011-03-07 2011-12-05	8,33	0,5	4,76	I
BZT ₅	mg O ₂ /l	12	0,51	2011-01-10	7,4	2011-06-13	2,73	0,5	4,76	I
Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	11	5,07	2011-11-02	12,77	2011-08-01	9	1	7,72	I
Przewodność w 20°C	µS/cm	12	541	2011-08-01	655	2011-04-04	592,9	0	12	I
Twardość ogólna	mg CaCO ₃ /l	12	215	2011-09-12	328	2011-01-10	245,7	5	8,86	I
Odczyn	pH	12	7,9	2011-03-07 2011-11-02 2011-12-05	8,6	2011-06-13	7,9-8,6	nie dotyczy	4,8	II
Azot amonowy	mg N _{NH4} /l	12	0,139	2011-11-02	0,669	2011-03-07	0,344	0,049	3	I
Azot Kjeldahla	mg N/l	11	0,925	2011-07-04	3,755	2011-09-12	2,06	0,314	3,3	potencjał poniżej dobrego
Azot azotanowy	mg N _{NO3} /l	12	0,796	2011-06-13	6,583	2011-01-10	3,171	0,1	6,08	II
Azot ogólny	mg N/l	12	3,271	2011-11-02	8,929	2011-08-01	5,67	0,3	17,9	II
Fosforany	mg PO ₄ /l	12	0,017	2011-05-09	0,357	2011-11-02	0,14	0,01	3,3	I
Fosfor ogólny	mg P/l	12	0,0688	2011-04-04	0,653	2011-09-12	0,215	0,015	3,7	II

Wypełnienie kolorem żółtym – wartość na podstawie której klasyfikowano wskaźnik.

¹⁾ dla elementów biologicznych podano szacunkowy poziom ufności i dokładności wyniku

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2011- 2012**

Tabela 12. Wyniki badań stanu ekologicznego w punkcie pomiarowo kontrolnym STRUGA GOŚLIŃSKA (TROJANKA) – MŚCISZEWO

Wskaźnik jakości wody	Jednostka miary	Liczba prób	Minimum	Data	Maksimum	Data	Średnia roczna	Granica oznaczalności	Niepewność pomiaru % ¹⁾	Klasa wskaźnika jakości wód
Elementy biologiczne										
Fitobentos (IO)	indeks	1	data poboru 2011-09-01				obliczony indeks 0,569	nie dotyczy	12,9	II
Elementy fizykochemiczne										
Temperatura wody	°C	12	1	2011-01-17 2011-03-08 2011-11-23	19	2011-08-22	8,6	nie dotyczy	0,1	I
Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	12	2,9	2011-06-09	11,9	2011-12-13	8,63	0,5	4,76	I
BZT ₅	mg O ₂ /l	12	0,7	2011-08-22	7	2011-06-09	2,38	0,5	4,76	I
Ogólny węgiel organiczny	mg C/l	12	10,05	2011-12-13	14,76	2011-01-17	12,29	1	7,72	II
Przewodność w 20°C	µS/cm	12	652	2011-01-17 2011-06-09	794	2011-03-08	724,1	0	12	I
Substancje rozpuszczone	mg/l	12	301	2011-04-07	502	2011-07-07	417,2	10	3,16	I
Twardość ogólna	mg CaCO ₃ /l	12	250	2011-04-07	414	2011-11-23	325,9	5	8,86	II
Odczyn	pH	12	7,6	2011-06-09	8	4 próby	7,6-8,0	nie dotyczy	4,8	I
Azot amonowy	mg N _{NH4} /l	12	0,254	2011-01-17	0,799	2011-06-09	0,5	0,049	3	I
Azot Kjeldahla	mg N/l	12	1,224	2011-01-17	3,446	2011-08-22	1,92	0,314	3,3	II
Azot azotanowy	mg N _{NO3} /l	12	0,452	2011-10-26	7,988	2011-01-17	3,23	0,1	6,08	II
Azot ogólny	mg N/l	12	2,088	2011-10-26	9,243	2011-01-17	5,185	0,3	17,9	II
Fosforany	mg PO ₄ /l	12	0,096	2011-04-07	0,791	2011-07-07	0,291	0,01	3,3	II
Fosfor ogólny	mg P/l	12	0,1	2011-04-07	0,327	2011-08-22	0,187	0,015	3,7	I

Wypełnienie kolorem żółtym – wartość na podstawie której klasyfikowano wskaźnik.

¹⁾ dla elementów biologicznych podano szacunkowy poziom ufności i dokładności wyniku

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145) Państwowa Inspekcja Sanitarna, sprawuje nadzór wyłącznie nad kąpieliskami zgłaszanymi corocznie przez organizatorów, do urzędów miast i gmin, celem zamieszczenia ich w wykazie kąpielisk określonych w drodze uchwały rady gminy, który to wykaz wójt, burmistrz bądź prezydent miasta przekazują niezwłocznie po podjęciu uchwały do tutejszego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna obejmuje nadzorem również miejsca wykorzystywane do kąpeli zgłoszone przez organizatorów w danym sezonie letnim.

Biorąc powyższe pod uwagę Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu wyjaśnia, iż w sezonie letnim 2011 oraz 2012 na terenie gminy Murowana Goślina nie utworzono kąpielisk, zorganizowano natomiast miejsce wykorzystywane do kąpeli zlokalizowane nad Jeziorem Kamińsko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu, na podstawie wyników badania wody przekazanych do tutejszego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przez Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina będący organizatorem miejsca wykorzystywanego do kąpeli, ocenił badaną wodę jako przydatną do kąpeli.

4.4. Powietrze atmosferyczne

Ocena jakości powietrza na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina została dokonana w odniesieniu do stref, w tym aglomeracji, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Jakość powietrza na terenie województwa podlegała ocenie zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2013 poz. 1232), oraz z innymi rozporządzeniami, tj.:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 914),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 1032).

Oceny powietrza dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup ustanowionych kryteriów, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin stanowią dwie niezależne grupy kryteriów oceny.

- Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje następujące zanieczyszczenia:

- o dwutlenek azotu NO₂,
- o dwutlenek siarki SO₂,
- o benzen C₆H₆,
- o ołów Pb,
- o tlenek węgla CO,
- o arsen As,
- o kadm Cd,
- o nikiel Ni,
- o pył PM_{2,5},
- o pył PM₁₀,
- o ozon O₃,
- o benzo(a)piren B(a)P.

- W ocenie pod kątem ochrony roślin należy uwzględnić:

- o dwutlenek siarki SO₂,
- o tlenki azotu NO_x,
- o ozon O₃.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

Klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;

Klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;

Klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy;

Klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;

Klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Strefa zostaje przypisana klasie C, gdy poziom choćby jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji lub przekracza poziom dopuszczalny w przypadku, gdy margines tolerancji nie został określony. Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza zakwalifikowanie strefy do opracowania Programu Ochrony Powietrza.

Biorąc pod uwagę ocenę jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia oraz pod kątem ochrony roślin Miasto i Gmina Murowana Goślina zaliczana jest do strefy wielkopolskiej. Wyniki oceny według kryterium odniesionych dla ochrony zdrowia za lata 2011 - 2012 prezentuje tabela 13.

Tabela 13. Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
		NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM _{2,5}	Pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Strefa wielkopolska	2011	A	A	A	A	B	C	C	A	A	A	A	C
	2012	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza dla Województwa Wielkopolskiego za rok 2011 oraz 2012

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu strefę wielkopolską w latach 2011-2012 zaliczono do klasy A. W roku 2011 w przypadku pyłu PM_{2,5} strefę wielkopolską zaliczono do klasy B, natomiast w roku 2012 strefa ta została zakwalifikowana do klasy A. Zarówno w roku 2011 jak i 2012 w przypadku poziomu docelowego dla ozonu strefę wielkopolską zaklasyfikowano do klasy C. Odnosząc otrzymane wyniki do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2 zarówno w roku 2011 i 2012. Ze względu na przekraczanie poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀ strefę zaliczono do klasy C. W obrębie strefy należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych. W okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowiskach pomiarowych pyłu PM₁₀ w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można więc przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach. Duży wpływ na sytuację aerosanitarną miasta ma również jego położenie geograficzne, rodzaj i charakter zabudowy miejskiej, jej lokalizacja oraz możliwość

przewietrzania obszaru miasta. W roku 2012 stwierdzono również przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu; ocenianą strefę zaliczono do klasy C.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)piranu i aktualizację programu dla pyłu PM10.

Wyniki oceny według kryterium odniesionych dla ochrony roślin za lata 2011-2012 prezentuje tabela 14.

Tabela 14. Ocena pod kątem ochrony roślin

Nazwa strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń		
		NO _x	SO ₂	O ₃
Strefa wielkopolska	2011	A	A	C
	2012	A	A	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza dla Województwa Wielkopolskiego za rok 2011 oraz 2012

Wyniki oceny powietrza według kryterium odniesionego dla ochrony roślin są takie same w roku 2011 i 2012. Zgodnie z przeprowadzoną oceną zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych, docelowych oraz długoterminowych, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa wielkopolska zaliczana jest do klasy A. Wyjątkiem jest stężenie ozonu, które w 2012 roku przekroczyło poziom celu długoterminowego.

V. REALIZACJA ZADAŃ EKOLOGICZNYCH W LATACH 2011-2012

W 2008 roku Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina przystąpił do opracowania Gminnego Programu Ochrony Środowiska w celu ukazania problemów związanych z ochroną środowiska oraz kształtowaniem środowiska przyrodniczego. Program, został uchwalony przez Radę Miejską w Murowanej Goślinie, uchwałą nr XXXVI/357/2009 z dnia 21 grudnia 2009 roku, w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Murowana Goślina”.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011-2012” obejmując analizę założonych zadań w ww. Programie oraz weryfikację wykonania tych zadań w latach 2011-2012. Analiza ta oparta jest głównie na Harmonogramie Ochrony Środowiska zamieszczonym w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina” uchwalonym w 2009 roku. Szczegółową analizę realizacji celów i zadań zapisanych w gminnym Programie Ochrony Środowiska przedstawiono w tabeli 15.

Tabela 15. Realizacja celów i zadań zawartych w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2011-2012

Zadania	Opis realizacji zadań w latach 2011-2012 zapisanych w Programie Ochrony Środowiska
Cel 1. Racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych	
Wprowadzenie bodźców ekonomicznych dla przedsięwzięć proekologicznych (ulgi podatkowe, możliwość współfinansowania)	Zadanie o charakterze ciągłym: 29 maja 2012 r. Rada Miejska w Murowanej Goślinie przyjęła uchwałę w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków położonych w obszarze „Śródmieście” wskazanym w Zintegrowanym Programie Rewitalizacji miasta Murowana Goślina pod warunkiem dokonania termomodernizacji oraz remontu budynku. Projekt realizowany będzie do połowy 2014 r.. W roku 2012 do Urzędu wpływały wnioski. Zwolnienie przysługuje do wysokości poniesionych przez podatnika kosztów, jednak do kwoty nie wyższej niż 15 000 zł., oraz na okres nie dłuższy niż 10 lat. W przypadku sprzedaży nieruchomości lub wyczerpania kwoty poniesionych kosztów przed upływem 10 lat.
Promowanie nowych małodopadowych technologii	Zadanie o charakterze ciągłym: W okresie raportowania do realizacji tego celu nie wyznaczono żadnych środków budżetowych. Zadanie nie zostało zrealizowane.
Współpraca z Zakładem gazownictwa w celu rozbudowy sieci gazowej na terenie miasta i gminy	Zadanie o charakterze ciągłym: współpraca z Zakładem gazownictwa w celu rozbudowy sieci gazowej na terenie miasta i gminy prowadzona jest w sposób ciągły w drodze administracyjnej bez kosztów inwestycyjnych.
Wsparcie finansowe dla mieszkańców zmieniających ogrzewanie węglowe na bardziej ekologiczne – dotacje dla mieszkańców z tytułu zmiany źródeł ogrzewania	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina nie wspierał finansowo mieszkańców w ramach realizacji przez nich inwestycji związanych ze zmianą ogrzewania węglowego na bardziej ekologiczne.

Modernizacja kotłowni w obiektach komunalnych	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie raportowania na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina wykonano: - w roku 2011: • Montaż pieca CO w Szkole Podstawowej w Długiej Goślinie – inwestycja została zaplanowana i zrealizowana w całości w 2011 r., <u>zakres zadania</u> – wymiana uszkodzonego pieca C.O. w Szkole Podstawowej w Długiej Goślinie, <u>parametry techniczne</u> – kocioł stalowy niskotemperaturowy o mocy 40 kW, poniesione nakłady 8 900,00 zł, • Montaż pieca grzewczego w Gimnazjum nr 1 - inwestycja została zaplanowana i zrealizowana w całości w 2011 r., <u>zakres zadania</u> – dokumentacja projektowa (4 489,50 zł), inspektor nadzoru (1 353,00 zł), remont i montaż pieca (50 482,00 zł), <u>parametry techniczne</u> – kocioł gazowy BROTHJE SGB 176, poniesione nakłady 56 324,50 zł, - w roku 2012: • Zakup i montaż kotła w budynku komunalnym Uchorowo 22 – zadanie zostało zrealizowane w 2012 r., <u>zakres zadania</u> – zakup i montaż kotła w budynku komunalnym Uchorowo 22, <u>parametry techniczne</u> – kocioł KWM-S o mocy 50 kW, poniesione nakłady 6 378,21 zł.
Budowa instalacji umożliwiających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii	Zadanie nie zostało zrealizowane: w latach 2011-2012 nie była planowana budowa instalacji umożliwiających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Stąd też realizacja zadania nie była wykonana. Realizacja instalacji wykorzystującej OZE zaplanowana została w ramach projektu termomodernizacji w Długiej Goślinie – termin realizacji 2013 r.
Wdrażanie powiatowych wskaźników w zakresie zmniejszenia strumienia wytwarzanych odpadów, zwiększenia ponownego wykorzystania surowców odpadowych, rozdzielania strumienia odpadów	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 działania dot. wdrażania powiatowych wskaźników w zakresie zmniejszenia strumienia wytwarzanych odpadów, zwiększenia ponownego wykorzystania surowców odpadowych, rozdzielania strumienia odpadów nie były prowadzone.
Zwiększenie udziału energii otrzymywanej z surowców odnawialnych w całkowitym zużyciu energii	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 nie prowadzono zwiększenia udziału energii otrzymywanej z surowców odnawialnych w całkowitym zużyciu energii.
Promocja oszczędności energii cieplnej elektrycznej oraz proekologicznych nośników energii	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach raportowania nie prowadzono działań związanych z promocją oszczędności energii cieplnej elektrycznej oraz proekologicznych nośników energii.
Cel 2. Zapewnienie wysokiej jakości powietrza (redukcja emisji pyłów i gazów niszczących warstwę ozonową)	
Eliminowanie węgla jako paliwa w kotłowniach komunalnych na rzecz paliw niskoemisyjnych (drewno, wierzba energetyczna, gaz, olej opałowy, brykiety)	Zadanie o charakterze ciągłym: zadanie realizowane przy okazji „Modernizacji kotłowni w obiektach komunalnych”. Przy prowadzeniu modernizacji instalacji niskoemisyjnych następuje eliminowanie węgla jako paliwa.

Edukacja ekologiczna społeczeństwa na temat: - wykorzystania proekologicznych nośników energii, - szkodliwości spalania materiałów odpadowych.	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 działania edukacyjne mieszkańców gminy w zakresie wykorzystania proekologicznych nośników energii oraz szkodliwości spalania materiałów odpadowych nie były prowadzone.
Ujawnianie oraz zgłaszanie WIOŚ nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza w celu podjęcia działań kontrolnych	Zadanie o charakterze ciągłym: ujawnianie oraz zgłaszanie nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza było realizowane na bieżąco. Podczas okresu raportowania nie stwierdzono zanieczyszczeń powietrza.
Budowa sieci gazowej na obszarze gminy	Zadanie o charakterze ciągłym: za wykonanie zadania związanego z rozbudową sieci gazowej na terenie gminy odpowiedzialna jest Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Koncesję na obrót gazem i zarządzanie systemem rozdzielczych sieci gazowych na terenie Gminy Murowana Goślina posiada Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu.
Współpraca gminy z zarządcami dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych w zakresie wyznaczania potrzeb modernizacji ciągów komunikacyjnych, tj.: Przebudowa ul. Raduszyńskiej wraz z mostem - 1 700 mb	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania związane z prowadzeniem współpracy gminy z zarządcami ciągów komunikacyjnych przechodzących przez jej teren w okresie raportowania prowadzone były w sposób ciągły. W latach 2011-2012 zrealizowano następujące zadania: Przebudowa ulicy Raduszyńskiej wraz z mostem, cz. I – zrealizowano w całości zamierzony zakres zadania w 2011 r., poniesione nakłady wynoszą 881 426,22 zł, <u>zakres zadania</u> - budowa ścieżki pieszo rowerowej, jednostronne profilowanie i dostosowanie pobocza do ruchu pieszego, usunięcie kolizji poprzez przesunięcie i ustawienie nowego ogrodzenia, prowadzenie nadzoru archeologicznego, usunięcie kolizji z ogrodzeniem gospodarstwa rolnego oraz utwardzenie drogi dojazdowej do separatora, <u>parametry techniczne</u> – ścieżka pieszo-rowerowa o długości 60 m i szerokości 2,5 m, profilowanie pobocza na długości 600 m i szerokości 2,5 m, wykonanie ogrodzenia na długości 123 mb, utwardzenie drogi dojazdowej na długości 30 m, Przebudowa ulicy Raduszyńskiej wraz z mostem, cz. II – zrealizowano w całości zamierzony zakres zadania w 2011 r., poniesione nakłady wynoszą 3 008 379,66 zł, <u>zakres zadania</u> – przebudowa obiektu mostowego na przepust, przebudowa jezdni, wykonanie nakładki nawierzchni, budowa ścieżki pieszo rowerowej, budowa oświetlenia ulicznego, budowa kanalizacji deszczowej, usunięcie kolizji energetycznej, usunięcie kolizji telekomunikacyjnej, usunięcie kolizji sieci wodociągowej, prowadzenie nadzoru inwestorskiego i nadzoru autorskiego nad robotami, <u>parametry techniczne</u> - stary most przebudowano na przepust trzytorowy z przepławką dla ryb, jezdnie przebudowano na długości 450 m i 6 m szerokości, nakładkę wykonano na długości 80 mb i 6 m szerokości, po obu stronach jezdni wybudowano ścieżki pieszo rowerowe o łącznej długości 910 m i szerokości 2,5 m, wybudowano 18 słupów oświetlenia ulicznego i założono 20 opraw, wybudowano kanalizację deszczową wraz z separatorem, 20 wpustów ulicznych i 21 studni rewizyjnych,

• Budowa drogi - przedłużenie ul. Długiej, • Budowa drogi - włączenie ul. Wiosennej do Poznańskiej, • Budowa drogi z Długiej Gośliny do Łoskonia Starego wraz ze ścieżką rowerową, • Budowa drogi gminnej w Starczanowie, • Przebudowa i budowa dróg osiedlowych, • Przebudowa i budowa dróg na terenach wsi, • Rewitalizacja placu i dróg staromiejskich: ulice istniejące - ulice: Szkolna, Jodłowa, Kolejowa, Wojska Polskiego, Mściszewska, Młyńska, Dworcowa, Podgórna, Kochanowskiego, Dolinka Rakocego, Rogozińska	• Przebudowa i budowa dróg osiedlowych – poniesione nakłady w 2011 r. wynoszą 999 058,71 zł, <u>zakres zadania</u> - wytyczenie wpustów ulicznych kanalizacji deszczowej w ul. Krokusowej oraz wytyczenie przebiegu przyłącza kanalizacji deszczowej w ul. Łąkowej. • Przebudowa i budowa dróg osiedlowych w tym ulic: Lipowej, Mickiewicza, Słowackiego i Krokusowej, przygotowanie dokumentacji technicznej do przetargu w 2012 r. poniesione nakłady wynoszą 7 352,90 zł, <u>zakres zadania</u> - aktualizacja kosztorysów i przedmiarów robót, wykonanie skanowania dokumentacji projektowej, <u>parametry techniczne</u> - ul. Mickiewicza km 0+000+0+084 długość 84 m, ul. Słowackiego dł. 218 m, ul. Lipowa dł. 383 m, ul. Krokusowa dł. 168 m, • Rewitalizacja placu i dróg staromiejskich: ul. Wojska Polskiego – droga powiatowa, zadanie zostało zrealizowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w latach wcześniejszych, ul. Kochanowskiego – zadanie zostało zrealizowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w latach wcześniejszych (przed 2008). Zadania niezrealizowane w latach raportowania: • Budowa drogi - przedłużenie ul. Długiej – realizacja inwestycji zaplanowana jest po roku 2020, • Budowa drogi - włączenie ul. Wiosennej do Poznańskiej – realizacja zadania zaplanowana jest po roku 2020, • Budowa drogi z Długa Goślina - Łoskoń Stary - w 2012 r. zawarto umowę na wykonanie projektu wykonawczego z terminem realizacji w 2013 r., wg WPI okres realizacji zadania określony jest na lata 2013-2020, • Budowa drogi gminnej w Starczanowie realizacja zaplanowana na rok 2020, w 2011 r. w ramach Funduszu Sołeckiego wydatkowano środki w wysokości 1 370,00 zł na naprawę drogi na terenie wsi Starczanowo, • Przebudowa i budowa dróg osiedlowych realizacja zaplanowana na lata 2013-2015 oraz 2017-2020, • Przebudowa i budowa dróg na terenach wsi - W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. nie ma wyszczególnionego takiego zadania, • Rewitalizacja placu i dróg staromiejskich: ulice istniejące - ulice: Jodłowa, Mściszewska, Młyńska, Podgórna, Rogozińska, Spokojna - w obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2015-2016 i 2019-2020, - ul. Kolejowa wraz z budową węzła komunikacyjnego przy dworcu kolejowym – zgodnie z obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. realizacja inwestycji jest zaplanowana na lata 2013-2014, - ul. Dworcowa zgodnie z obowiązującym WPI będzie przebudowywana w latach 2013 i 2018-2020, - ul. Szkolna wg aktualnego WPI przebudowywana będzie w latach 2015 i 2017-2018.
---	---

• Rewitalizacja placu i dróg staromiejskich: plac Powstańców Wlkp., • Rewitalizacja dworca PKP wraz z otoczeniem w Murowanej Goślinie, przebudowa budynku dworca, budowa parkingów, przebudowa budynku dworca, budowa parkingów, • Przebudowa nawierzchni ul. Polnej w Murowanej Goślinie	Zadanie nie zostało zrealizowane: Wykonanie rewitalizacji placu Powstańców Wielkopolskich oraz budowy ul. Kolejowej planowane jest na rok 2014. W roku 2012 została wykonana dokumentacja. • Rewitalizacja placów i dróg staromiejskich (Plac Powstańców Wlkp.), w 2012 r., przeprojektowano ul. Poznańską na długości rynku, <u>zakres zadania</u> – zmiana dokumentacji w zakresie zastosowanych materiałów nawierzchniowych dla Placu Powst. Wlkp., poniesione nakłady w 2012 r. wynoszą 28 290,00 zł, • Dworzec - rewitalizacja dworca PKP w Murowanej Goślinie wraz z otoczeniem (budowa ul. Kolejowej), w 2012 r. wykonano projekt budowlano-wykonawczy bez uzgodnień i decyzji pozwolenia na budowę, <u>zakres zadania</u> – opracowanie projektu budowlano-wykonawczego budowy ulicy kolejowej wraz z wszelkimi uzgodnieniami i pozwoleniem na budowę, <u>parametry techniczne</u> – projekt nawierzchni jezdni wraz z ciągami pieszymi i rowerowymi na dł. 788 mb, projekt oświetlenia ulicznego w ilości 28 szt., projekt kanalizacji deszczowej ma dł. 700 mb, poniesione nakłady w 2012 r. wynoszą 52 471,80 zł, zgodnie z aktualnym WPI realizacja zadania jest przewidziana również na lata 2013-2014, • Przebudowa nawierzchni ul. Polnej w Murowanej Goślinie – zadanie zrealizowane w 2009 r.
Organizacja autobusowego transportu wewnątrz gminnego	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie raportowania gmina w sposób ciągły zajmowała się organizacją autobusowego transportu wewnątrz gminnego. W latach 2011-2012 zawarto następujące umowy: • Umowa nr 342-16/2009 z dnia 23 grudnia 2008 r. zawarta na okres 01.01.2009 – 31.12.2012 pomiędzy Gminą Murowana Goślina, a firmą Warbus Sp. z o.o., przedmiotem której jest świadczenie usług autobusowego transportu wewnątrz gminnego dla mieszkańców Miasta i Gminy Murowana Goślina w latach 2009 – 2012 na następujących liniach komunikacyjnych: a) Murowana Goślina - Uchorowo linia 390, b) Murowana Goślina – Pławno linia 395, c) Murowana Goślina – Długa Goślina linia 399. Całkowity koszt Wartość umowy w latach 2011-2012 – 997 922,40 zł, • Umowa dodatkowa nr 5 do umowy nr 342-16/2009 z dnia 21.01.2011 r. zawarta na okres 21.01.2011 – 31.12.2011. Przedmiot umowy: świadczenie dla mieszkańców Miasta i Gminy Murowana Goślina usług autobusowego transportu wewnątrzgminnego: a) na linii autobusowej nr 399 na trasie Murowana Goślina – Długa Goślina, na odcinku Długa Goślina (Szkola) – Długa Goślina Al. Czereśniowa; Długa Goślina Al. Czereśniowa - Długa Goślina (Szkola) b) na linii autobusowej nr 390 Murowana Goślina – Uchorowo na odcinku Białężyn (Szkola) – Nieszawa; Nieszawa - Białężyn (Szkola), wartość umowy – 67 801,68 zł,

	Umowa dodatkowa nr 6 do umowy nr 342-16/2009 z dnia 17.01.2012 r. zawarta na okres 17.01.2012 – 31.12.2012. Przedmiot umowy: świadczenie dla mieszkańców Miasta i Gminy Murowana Goślina usług autobusowego transportu wewnątrzgminnego: a) na linii autobusowej nr 399 na trasie Murowana Goślina – Długa Goślina, na odcinku Długa Goślina (Szkoła) – Długa Goślina Al. Czereśniowa; Długa Goślina Al. Czereśniowa - Długa Goślina (Szkoła) b) na linii autobusowej nr 390 Murowana Goślina – Uchorowo na odcinku Białężyn (Szkoła) – Nieszawa; Nieszawa - Białężyn (Szkoła), wartość umowy – 66 164, 76 zł
Przebudowa i budowa ścieżek pieszo-rowerowych, tj.: - Budowa kładki pieszo-rowerowej nad torami kolejowymi połączenie ul. Wojska Polskiego i ul. Gnieźnieńskiej, - Budowa ścieżki pieszo-rowerowej "Zielone Wzgórza" - Przebudowo (wzdłuż rz. Trojanki)	Zadanie nie zostało zrealizowane: w okresie raportowania zadania związane z przebudową oraz budową ścieżek pieszo – rowerowych w gminie nie były zrealizowane. Zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym Miasta i Gminy Murowana Goślina przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. realizacja obu inwestycji zaplanowana została po 2020 r. Brak jest możliwości realizacji zadania we wcześniejszym terminie.
Termomodernizacja budynków, tj. - termomodernizacja budynków SP w Długiej Goślinie, - termomodernizacja budynków SP w Białężynie - termomodernizacja budynków SP w Łopuchowie, - termomodernizacja budynków SP 2 i Gimnazjum Nr 2 w Murowanej Goślinie, - termomodernizacja budynków SP 1 w Murowanej Goślinie	Zadanie o charakterze ciągłym: W okresie raportowania w 2012 r. zostały zrealizowane następujące zadania związane z termomodernizacją budynków: Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Murowanej Goślinie, w Długiej Goślinie i w Białężynie, zadanie wykonano w całości w 2012 r., <u>zakres zadania</u> - wykonanie projektów geotechnicznych, aktualizacji kosztorysów do przetargu, kolorystyki szkół, skanów dokumentacji, poniesione nakłady wynoszą 10 000,00 zł, Przebudowa budynków szkolnych – termomodernizacja (Szkoła Podstawowa Nr 2), zadanie zrealizowano w 2012 r., <u>zakres zadania</u> - wymiana pokryć dachowych i opierzeń budynków dydaktycznych wraz z łącznikami Szkoły Podstawowej nr 2 w Murowanej Goślinie ul. Kutrzeby 3, poniesione nakłady wynoszą 159 204, 47 zł, <u>parametry techniczne</u> - usunięcie wszystkich warstw papy i opierzeń i położenie dwóch warstw papy termozgrzewalnej oraz wykonanie opierzeń na łącznej powierzchni dachowej 1415 m² budynków dydaktycznych wraz z łącznikami Szkoły Podstawowej nr 2 w Murowanej Goślinie ul. Kutrzeby 3, Przebudowa budynków szkolnych – termomodernizacja (Gimnazjum nr 2), zadanie zrealizowano w 2012 r., <u>zakres zadania</u> - wymiana pokryć dachowych i opierzeń budynków dydaktycznych wraz z łącznikami Gimnazjum nr 2 w Murowanej Goślinie ul. Kutrzeby 3, poniesione nakłady wynoszą 149 715,17 zł, <u>parametry techniczne</u> - usunięcie wszystkich warstw papy i opierzeń i położenie dwóch warstw papy termozgrzewalnej oraz wykonanie opierzeń na łącznej powierzchni dachowej 1268 m² budynków dydaktycznych wraz z łącznikami Gimnazjum nr 2 w Murowanej Goślinie ul. Kutrzeby 3,

	W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. przewiduje się realizację następujących zadań dotyczących działań termomodernizacyjnych: • Termomodernizacja budynku SP 1 w Murowanej Goślinie – realizacja zadania przewidziana na lata 2013-2014, • Termomodernizacja budynku SP 2 i Gim. Nr 2 w Murowanej Goślinie - realizacja zadania przewidziana na lata 2013-2015, • Termomodernizacja budynku SP w Długiej Goślinie - realizacja zadania przewidziana na lata 2013-2014, • Termomodernizacja budynku sali wielofunkcyjnej w Długiej Goślinie - realizacja zadania przewidziana na lata 2013-2014, • Termomodernizacja budynku SP w Białężynie - realizacja zadania przewidziana na lata 2013-2014, • Termomodernizacja budynku Przedszkole „Słoneczko” - realizacja zadania przewidziana po roku 2020, • Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Białężynie - realizacja zadania przewidziana w roku 2014, • Termomodernizacja budynków SP w Łopuchowie – realizacja zadania nie jest przewidziana w WPI na lata 2013-2020,
Intensyfikacja ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych oraz tworzenie ścieżek rowerowych	Zadanie zostało zrealizowane: Zadanie realizowane w ramach prowadzonych inwestycji. W 2011 wybudowano odcinek ścieżki w ramach Przebudowy ulicy Raduszyńskiej. W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. tworzenie ścieżek rowerowych zaplanowano na lata 2013, 2015-2016, 2019 oraz po roku 2020.
Bieżąca naprawa dróg i ciągów komunikacji gminnej ze szczególnym uwzględnieniem terenów skanalizowanych	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania dotyczące bieżącej naprawy dróg i ciągów komunikacji gminnej były realizowane w sposób ciągły. W okresie raportowania wykonano następujące zadania: - w roku 2011: • remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych na terenie miasta i gminy Murowana Goślina – 100 000,00 zł, • wykonanie remontów cząstkowych chodników na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina – 40 000,00 zł, • Wykonanie naprawy awaryjnej dróg gruntowych gruzem betonowym, żużłem paleniskowym i kamieniem łamanym wskazanych przez Zleceniodawcę na terenie miasta i Gminy Murowana Goślina – 60 000,00 zł, • wykonanie napraw awaryjnych dróg gruntowych gruzem betonowym, żużłem paleniskowym i kamieniem łamanym po ulewnych deszczach na terenie Gminy Murowana Goślina 16 260,16 zł, • wykonanie napraw awaryjnych ulic: Radzimskiej i Żniwnej na terenie sołectwa Mściszewo, Gm. Murowana Goślina, uszkodzonych w wyniku ulewnych deszczy, przy wykorzystaniu gruzu betonowego, żużlu paleniskowego i kamienia łamanego – 52 699,60 zł,

	- w roku 2012: • remont częściowy nawierzchni bitumicznych na terenie miasta i gminy Murowana Goślina – 100 000,00 zł, • wykonanie remontów częściowych chodników na terenie miasta i Gminy Murowana Goślina – 130 000,00 zł, • wykonanie remontów częściowych chodników w pasach drogowych dróg gminnych oraz dróg powiatowych w granicach administracyjnych miasta na terenie Gminy Murowana Goślina 20 000,00 zł, • wykonanie napraw awaryjnych na drogach gruntowych gruzem betonowym wskazanych przez Zleceniodawcę na terenie miasta i gminy Murowana Goślina – 74.000,00 zł, • wykonywanie napraw awaryjnych dróg powiatowych o nawierzchni bitumicznej w granicach administracyjnych miasta Murowana Goślina – 15 000,00 zł, • profilowanie wraz z wałowaniem dróg gminnych o nawierzchni gruntowej na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina – 86 000,00 zł, • utwardzenie dróg gruntowych tłucznem (gruzem betonowym) na osiedlu samorządowym nr 1 – 3.800,00 zł, • utwardzenie drogi Huciska – Okoniec w ramach funduszu sołeckiego – 2190,73 zł.
Budowa obwodnicy miasta Murowana Goślina w ciągu drogi wojewódzkiej nr 196 Poznań - Wągrowiec	Zadanie zrealizowane: Inwestycja zrealizowana ze środków Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, poniesione nakłady wynoszą 91 mln.
Rewitalizacja linii kolejowej Poznań – Wągrowiec	Zadanie zostało zrealizowane: Zadanie zrealizowane w zaplanowanym zakresie, poniesione nakłady wynoszą 17 mln zł.
Kontrola przedsiębiorstw w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza	Zadanie o charakterze ciągłym: Zadanie nie zostało zrealizowane, kontrole przedsiębiorstw w tym zakresie prowadzone są na zlecenie WIOŚ.
Dalsza modernizacja istniejących kotłowni zakładowych celem ich dostosowania do termicznego przekształcania odpadów powstających w procesie produkcji meblowej, zgodnie z wymogami ochrony środowiska	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach raportowania nie prowadzono modernizacji istniejących kotłowni zakładowych celem ich dostosowania do termicznego przekształcania odpadów powstających w procesie produkcji meblowej, zgodnie z wymogami ochrony środowiska.
Dalsza budowa sieci gazowej na obszarze gminy i zwiększenie liczby odbiorców	Zadanie o charakterze ciągłym: Gmina nie bierze udziału w budowie sieci gazowej. Zadanie realizowane przez firmy zewnętrzne w tym Polską spółkę Gazownictwa. Brak danych dot. kosztów.
Bieżąca modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych	Zadanie o charakterze ciągłym: Zadanie realizowane w ramach inwestycji drogowych, brak danych dot. kosztów.

Wspieranie rozwoju ruchu rowerowego poprzez tworzenie ścieżek rowerowych	Zadanie zostało zrealizowane: Zadanie realizowane w ramach inwestycji drogowych, brak danych dot. kosztów.
Stosowanie stref (pasów) zieleni izolacyjnej (strefy te powinny być komponowane z gatunków o dużej odporności na zanieczyszczenia oraz właściwie pielęgnowane, a ubytki uzupełniane)	Zadanie o charakterze ciągłym: Zadanie zostało zrealizowane, ustala się nakaz stosowania zieleni izolacyjnej.
Cel 3. Zminimalizowanie uciążliwego hałasu w środowisku	
Integrowanie opracowań planistycznych z problemami zagrożenia hałasem – przestrzeganie odległości lokalizacji obiektów mieszkaniowych od pasa drogowego	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania dotyczące integrowania opracowań planistycznych z problemami zagrożenia hałasem nie zawsze są realizowane. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej odbywa się zgodnie z przepisami prawa, jednakże nowe budynki lokalizowane są w linii zabudowy istniejących budynków, żeby zachować ład przestrzenny.
Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zasad kształtowania komfortu akustycznego dla obszaru	Zadanie o charakterze ciągłym: zadanie zostało zrealizowane w latach raportowania. Na terenach podlegających ochronie akustycznej w planach miejscowych wskazuje się, jakie dopuszczalne poziomy hałasu winny być spełnione, poniesione nakłady związane z realizacją zadania wynoszą 128 723 zł.
Wzmocnienie działalności kontrolnej organów samorządowych w porozumieniu z WIOŚ w zakresie emisji hałasu przez podmioty korzystające ze środowiska	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania na terenie gminy prowadzono wiele działań kontrolnych w zakresie emisji hałasu przez podmioty korzystające ze środowiska. W ramach prowadzonych spraw zgłaszano WIOŚ potencjalne przekroczenia norm hałasu w powietrzu.
Modernizacja i rozbudowa lokalnego układu drogowego – budowa dróg na terenie miasta i gminy (zgodnie z WPI)	Zadanie zostało zrealizowane: w latach 2011-2012 działania związane z modernizacją i rozbudową lokalnego układu drogowego – budowa dróg na terenie miasta i gminy (zgodnie z WPI) były realizowane w sposób ciągły. Zadanie realizowane w ramach inwestycji drogowych, brak danych dot. kosztów.
Wspieranie inwestycji ograniczających ujemny wpływ hałasu poprzez tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej a także izolację budynków (np. wymiana okien)	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach sprawozdawczych zadanie nie zostało zrealizowane. Zadanie nie było realizowane w zakresie zadań Referatu Programowania Rozwoju w latach 2011-2012 z uwagi na zakres prowadzonych wówczas inwestycji.
Tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej wokół nowo powstałych przedsiębiorstw	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 na terenie gminy nie tworzono pasów zwartej zieleni ochronnej wokół nowo powstałych przedsiębiorstw.

Cel 4. Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi	
Uwzględnienie w MPZP zagadnień pola elektromagnetycznego (pozostawienie w sąsiedztwie linii wysokich napięć wolnych przestrzeni)	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 prowadzone były działania związane z uwzględnianiem w MPZP zagadnień pola elektromagnetycznego. Nakłady poniesione na wykonanie zadania wyniosły 128 723 zł.
Minimalizowanie liczby wysokich konstrukcji antenowych i lokalizowanie urządzeń nadawczych kilku użytkowników na jednej konstrukcji wspornej (ze względu na ochronę krajobrazu)	Zadanie nie zostało zrealizowane: brak możliwości prawnych do wykonania zadania. Zgodnie z art. 46 ust 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, miejscowy plan zagospodarowania nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.
Przestrzeganie granic stref ochronnych zgodnie z ocenami oddziaływania na środowisko dla urządzeń nadawczych	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 nie wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia związanego z przestrzeganiem granic stref ochronnych zgodnie z ocenami oddziaływania na środowisko dla urządzeń nadawczych.
Budowa nowych stacji transformatorowych oraz remonty i modernizacja istniejącej sieci niskiego napięcia	Zadanie o charakterze ciągłym: za realizację zadania odpowiedzialna jest firma ENEA. W latach raportowania na terenie gminy nie budowano dużych stacji transformatorowych.
Remonty i modernizacja istniejącej sieci niskiego napięcia	Zadanie o charakterze ciągłym: Inwestycja nie została zrealizowana w latach 2011-2012.
Cel 5. Zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej, racjonalizacja zużycia wody oraz ochrona przed powodzią	
Sukcesywna wymiana i renowacja wyeksploatowanych odcinków sieci wodociągowej, zwłaszcza sieci cementowo-azbestowych	Zadanie o charakterze ciągłym: administratorem sieci wodociągowej na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina jest firma AQUANET S.A. Wymiana sieci wodociągowych z azbestocementu: • w 2012 r. wymieniono odcinek wodociągu azbestowocementowego na PE w miejscowości Wojnowo o średnicy DN 100 na odcinku 450 mb, za kwotę 155 000 zł, Wymiana sieci wodociągowych wykonanych z pozostałych materiałów: • w 2012 r. zwiększenie średnicy istniejącego wodociągu na PE 225 w Murowanej Goślinie, ulice: Krótka, Zagłoby, Gnieźnieńska, długość 1104 mb za kwotę 537 559,12 zł, • w 2011 r. rozbudowa istniejącej sieci, Przebędowo – Białęgi, PE 180, długość 2508,22 mb za kwotę 684 378,22 zł, • w 2011 r. rozbudowa istniejącej sieci, Białężyn – Kąty, PE 180, długość 1831,71 mb za kwotę 499 789,84 zł.

Minimalizacja strat na przesyle wody wodociągowej (przewody magistralne i lokalne)	Zadanie o charakterze ciągłym: Zadania związane z utrzymaniem i remontami sieci wodociągowej realizuje AQUANET S.A.. Nie było wymagane podejście systemowe. Minimalizacja strat wody na sieci wodociągowej miała miejsce w trakcie napraw bieżących sieci wodociągowej i podczas usuwania awarii.
Modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody w celu zapewnienia właściwej jakości wody	Zadanie o charakterze ciągłym: Zadania związane z utrzymaniem i remontami sieci wodociągowej realizuje AQUANET S.A.. AQUANET S.A. jest w trakcie przygotowania modernizacji dwóch SUW: • w Murowanej Goślinie – orientacyjny termin rozpoczęcia prac – kwiecień 2014 r., planowany koszt 1,5 mln zł, • w Kamińsku – orientacyjny termin rozpoczęcia prac – czerwiec 2014 r., planowany koszt 1,5 mln zł.
Budowa sieci wodociągowej - Głębocko	Zadanie zostało zrealizowane: W 2012 r. wykonano budowę sieci wodociągowej rozdzielczej - etap I, II na długości 4 111,50 mb – poniesione nakłady wynoszą 1 123 690,30 zł, budowa sieci wodociągowej rozdzielczej - etap III na długości 175,50 mb – poniesione nakłady wynoszą 116 570,88 zł. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 1,3 mln.
Budowa sieci wodociągowej - Mściszewo	Zadanie nie zostało zrealizowane: W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. inwestycja zaplanowana jest na rok 2016.
Budowa sieci wodociągowej – Rakownia	Zadanie nie zostało zrealizowane: W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. inwestycja została zaplanowana po roku 2020.
Budowa sieci wodociągowej o niskiej efektywności 3500 mb	Zadanie nie zostało zrealizowane: w okresie raportowania budowa sieci wodociągowej o niskiej efektywności 3500 mb nie została wykonana. W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. nie ma takiego zadania.
Odwodnienie ul. Mściszewskiej (jezdni i ścieżki pieszo-rowerowej)	Zadanie nie zostało zrealizowane: w obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. zadanie zaplanowano do realizacji po 2020 r.
Wykonanie inwentaryzacji urządzeń melioracyjnych na terenie Gminy Murowana Goślina	Zadanie zostało zrealizowane: inwentaryzacja urządzeń melioracyjnych na terenie gminy została wykonana w 2010 r.. Całkowity koszt realizacji działań inwentaryzacyjnych wyniósł 29.951,00 zł.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2009- 2010**

Uzbrojenie terenu w Łoskoniu Starym w energię elektryczną i wodę	Zadanie nie zostało zrealizowane: w obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. nie ma takiego zadania.
Rewitalizacja cieków melioracji szczegółowej G-24a oraz terenów przyległych (rejon ul. Morelowej)	Zadanie nie zostało zrealizowane: w okresie raportowania rewitalizacja cieków melioracji szczegółowej G-24 oraz terenów przyległych (rejon ul. Morelowej) nie była prowadzona ze względu na brak środków finansowych.
Zewidencjonowanie zbiorników bezodpływowych i zintensyfikowanie ich kontroli technicznej oraz częstotliwości opróżniania	Zadanie zostało zrealizowane: w latach raportowania prowadzono kontrole w zakresie częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych. Kontrole techniczne w tym zakresie są prowadzone przez PINB. Wykonano ewidencję zbiorników na podstawie informacji od firm odbierających nieczystości ciekłe.
Wdrażanie programów ochrony wód powierzchniowych w układzie zlewniowym rzek	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 zadania w zakresie realizacji Programów Ochrony Wód nie były realizowane. Natomiast wykonano wiele zadań zapobiegawczych – działania kontrolne związane ze sprawdzeniem szczelności szamb oraz kontrole przestrzegania przez rolników zasad ustalonych w planach nawożenia.
Rewitalizacja j. Raduszyn: rewitalizacja zbiornika wodnego pow. lustra wody 5 ha	Zadanie nie zostało zrealizowane: w obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. zadanie zaplanowano do realizacji po 2020 r.
Budowa kanalizacji sanitarnej w ramach wniosku Z.M. "Puszcza Zielonka" dla obszaru gminy Murowana Goślina. 87500 mb kolektorów sanitarnych, 26 przepompowni	Zadanie jest w trakcie realizacji: w 2011 r. opracowano dokumentację techniczną budowy kanalizacji sanitarnej o długości 17,5 km – poniesione koszty wynoszą 129 342,70 zł, w 2012 r. opracowano dokumentację techniczną budowy kanalizacji sanitarnej o długości 16,7 km - poniesione koszty wynoszą 151 403,00 zł.
Budowa ul. Strzeleckiej z oświetleniem ulicznym i kanalizacją deszczową 250 mb	Zadanie nie zostało zrealizowane: W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. nie ma takiego zadania.
Wzmocnienie działań kontrolnych egzekucyjnych w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania prowadzone były na bieżąco działania kontrolne w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków przy wykorzystaniu zadymiarów.

Budowa kanalizacji deszczowej oraz systemów oczyszczania wód opadowych i spływających z dróg gminnych	Zadanie w trakcie realizacji: zadanie prowadzone jako element inwestycji drogowych więc jest w trakcie realizacji. W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. nie ma takiego zadania.
Realizacja wytycznych powiatowego planu operacyjnego ochrony przed powodzią	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina wykonała działania związane z realizacją wytycznych powiatowego planu operacyjnego przed powodzią. Monitorowano na bieżąco stan poziomu rzek: Warty, Goślinki i Trojaneki.
Budowa, rewitalizacja zbiorników małej retencji, zbiorników p.poż., tj. Uchorowo oraz Trojanowo	Zadanie nie zostało zrealizowane: w latach 2011-2012 budowa oraz rewitalizacja zbiorników małej retencji, zbiorników p. poż., tj. Uchorowo oraz Trojanowo nie została zrealizowana. W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. zadanie zaplanowano do realizacji na lata 2014-2015.
Rozbudowa i zwiększenie wyposażenia gminnego magazynu przeciwpowodziowego	Zadanie zostało zrealizowane: rozbudowa i doposażenie gminnego potencjału przeciwpowodziowego odbywa się w oparciu o zakup wyposażenia magazynów OSP.
Współpraca gminy z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowa eksploatacja systemów melioracji podstawowej	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina na bieżąco współpracowała z zarządcami urządzeń wodnych w zakresie ich inwentaryzacji, odbudowy i regulacji oraz prawidłowej eksploatacji systemów melioracji podstawowej.
Budowa zbiornika retencyjnego w Przebędowie	Zadanie w trakcie realizacji: inwestorem jest Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu. Budowa zbiornika retencyjnego w Przebędowie jest w trakcie realizacji.
Wspieranie działań mających na celu zagospodarowanie wód opadowych w gospodarstwach domowych i zakładach przemysłowych	Zadanie o charakterze ciągłym: realizacja zadania poprzez prowadzenie uzgodnień w zakresie decyzji o warunkach zabudowy dot. zagospodarowania wód na terenach własnych. Zadanie nie generuje kosztów.
Sukcesywna likwidacja miejsc zrzutu nieoczyszczonych ścieków	Zadanie o charakterze ciągłym: likwidacja miejsc zrzutu nieoczyszczonych ścieków realizowana jest na bieżąco przy wykorzystaniu zadymiarce. W latach 2011-2012 zlikwidowano 13 takich miejsc.

Budowa oczyszczalni przyzagradowych na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest nieopłacalna z przyczyn ekonomicznych, bądź bardzo trudna do realizacji ze względów technicznych (ukształtowanie terenu – wsparcie finansowe dla rolników realizujących oczyszczalnie przyzagradowe)	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 nie została zrealizowana budowa oczyszczalni przyzagradowych na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest nieopłacalna z przyczyn ekonomicznych, bądź bardzo trudna do realizacji ze względów technicznych.
Zintensyfikowanie kontroli technicznej oraz częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach raportowania prowadzono kontrole w zakresie częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych. Kontrole techniczne w tym zakresie są prowadzone przez PINB. W latach 2011-2012 przeprowadzono 83 kontrole posesji.
Likwidacja nieczynnych ujęć wód podziemnych	Zadanie o charakterze ciągłym: za realizację zadania odpowiedzialna jest firma AQUANET S.A.. W latach raportowania nie było potrzeby likwidacji ujęć.
Preferowanie użytkowania łąkowego oraz kształtowanie pasów roślinności wzdłuż cieków wodnych	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 zrealizowano zadania dotyczące preferowania użytkowania łąkowego oraz kształtowania pasów roślinności wzdłuż cieków wodnych.
Stopniowe ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko zanieczyszczeń obszarowych (pozostałości chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów) i punktowych (składowiska obornika) pochodzących z działalności rolniczej	Zadanie o charakterze ciągłym: zadanie realizowane przez ODR. Realizacja poprzez prowadzenie szkoleń oraz udzielanie porad indywidualnych m.in. w zakresie programów rolnośrodowiskowych, rolnictwa ekologicznego, zasad Cross-Compliance, prawidłowej gospodarki odpadami, gospodarowania rolnicze na obszarach prawnie chronionych. Wiedza w powyższym zakresie propagowana jest również poprzez artykuły w Poradniku Gospodarskim i na stronie internetowej Ośrodka. Koszty z budżetu WODR w Poznaniu.
Cel 6. Gospodarka odpadami	
Bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości porządku	Zadanie o charakterze ciągłym: działania kontrolne mieszkańców Miasta i Gminy Murowana Goślina dot. wykonywania obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku wykonywane były na bieżąco. W latach 2011-2012 przeprowadzono 121 kontroli.
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Zadanie zostało zrealizowane: miejsca nielegalnego składowania odpadów były na bieżąco likwidowane. W latach 2011-2012 zlikwidowano 23 dzikie wysypiska śmieci.
Opracowanie Gminnego Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Zadanie zostało zrealizowane: uchwałą nr X/98/2011 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 24 października 2011 r. został przyjęty „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2011-2032”.

Wsparcie finansowe dla osób fizycznych likwidujących azbest lub wyroby zawierające azbest z terenu nieruchomości położonych na terenie Gminy	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie sprawozdawczym zostały złożone wnioski o dofinansowanie zadań związanych z utylizacją wyrobów zawierających azbest. W zakresie realizacji zadania związanego z unieszkodliwianiem azbestu kwota jest przekazywana do powiatu poznańskiego na wspólny program. Poniesione nakłady wynoszą 10 269,90 zł.
Nawiązanie współpracy z organizacją odzysku w zakresie gospodarowania odpadami elektrycznymi i elektronicznymi (zorganizowanie punktu zbiórki ww. odpadów, działania edukacyjne)	Zadanie zostało zrealizowane: w latach 2011-2012 odpady niebezpieczne (w tym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny) zbierane były metodą „donoszenia”. Odpady są dostarczane do pojazdu w dniach określonych w harmonogramie.
Współpraca z Organizacją Odzysku w zakresie gospodarowania zużytymi bateriami (rozbudowa systemu zbiórki ww. odpadów, działania edukacyjne)	Zadanie zostało zrealizowane: w latach 2011-2012 odpady niebezpieczne (w tym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny) zbierane były metodą „donoszenia”. Odpady są dostarczane do pojazdu w dniach określonych w harmonogramie.
Budowa nowej kwatery na składowisku odpadów komunalnych w m. Białęgi	Zadanie w trakcie realizacji: w latach 2009-2010 rozpoczęto prace nad budową nowej kwatery na składowisku odpadów komunalnych w miejscowości Białęgi, budowa jest nadal w trakcie realizacji, poniesione nakłady wynoszą 3.000.000,00 zł.
Budowa stacji przeładunkowej wraz z kompostownią	Zadanie zostało zrealizowane: budowa stacji przeładunkowej po rozpoczęciu działalności ZZO Poznań, natomiast budowa kompostowni będzie zrealizowana wraz z budową kwatery nr 3 na składowisku odpadów w miejscowości Białęgi, brak danych kosztowych.
Cel 7. Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją	
Ochrona i wprowadzenie zadrzewień oraz zakrzewień śródpolnych i przydrożnych spełniających rolę przeciwoerozyjną	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 zadanie zostało wykonane. Realizacja nasadzeń regulowana jest decyzjami dot. zgody na usunięcie drzew/krzewów.
Kształtowanie struktury upraw przeciwdziałającej erozji i pogarszaniu się jakości gleb	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach raportowania zadania nie zostały zrealizowane. Zadania rolników, prowadzone w ramach działań w kierunku prowadzenia dobrej kultury rolnej. Prawidłowe wykorzystywanie gruntów rolnych kontrolowane jest przez ANR i ARiMR w ramach dzierżaw i dopłat rolno-środowiskowych.
Podjęcie działań zmniejszających poziom zakwaszenia gleb	
Propagowanie przestrzegania zasad nawożenia gruntów w zgodzie z kodeksem dobrych praktyk rolniczych	

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2009- 2010**

Wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz wspieranie rolnictwa integrowanego	Zadanie o charakterze ciągłym: wspieranie przedsięwzięć mających na celu tworzenie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz wspieranie rolnictwa integrowanego jest realizowane przez ARiMR. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela rolnikom i przedsiębiorcom wsparcia w ramach unijnych programów pomocowych takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.
Wyeliminowanie niekoncesjonowanej eksploatacji surowców naturalnych	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie sprawozdawczym na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina prowadzona była eliminacja niekoncesjonowanej eksploatacji surowców naturalnych poprzez kontrole wyrobisk legalnych i nielegalnych. Gmina brała udział jako organ opiniotwórczy przy tworzeniu nowych zakładów górniczych.
Bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Zadanie o charakterze ciągłym: gmina w okresie raportowania uczestniczyła w kontrolach kierunków rekultywacji gruntów poeksploatacyjnych oraz w wyznaczaniu kierunków rekultywacji.
Uwzględnienie w studium uwarunkowań oraz planie zagospodarowania przestrzennego obszarów złóż i objęcie ochroną	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie sprawozdawczym uwzględniono w studium uwarunkowań oraz planie zagospodarowania przestrzennego obszary złóż i objęło je ochroną. Wydatki poniesiono w 2009 roku przy uchwaleniu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
Prowadzenie rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleb lub ziemi	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 prowadzenie rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleb lub ziemi nie było realizowane.
Podnoszenie jakości i struktury gleb poprzez wykorzystanie kompostu	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 podnoszenie jakości i struktury gleb poprzez wykorzystanie kompostu nie było realizowane.
Zapobieganie niekoncesjonowanej eksploatacji surowców naturalnych	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach raportowania zapobiegano niekoncesjonowanej eksploatacji surowców naturalnych w ramach przeprowadzanych kontroli.
Cel 8. Ochrona przyrody i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych	
Podejmowanie działań w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody (kompetencje Rady Miejskiej oraz Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina) wynikające z ustawy o ochronie przyrody	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania związane z ustanawianiem nowych form ochrony przyrody są zadaniami realizowanymi całorocznie.
Prowadzenie prac pielęgnacyjnych zieleni miejskiej i parków	Zadanie zostało zrealizowane: zadania związane z prowadzeniem prac pielęgnacyjnych zieleni miejskiej oraz parków w okresie raportowania były prowadzone na bieżąco.

Wykonanie oznakowania i infrastruktury dla istniejących form ochrony przyrody (pomniki przyrody, użytki ekologiczne)	Zadanie zostało zrealizowane: zadania związane z wykonaniem oznakowania i infrastruktury dla istniejących form ochrony przyrody w latach 2011-2012 były prowadzone w zależności od potrzeb. Formy ochrony przyrody zostały oznakowane.
Opieka nad formami ochrony przyrody na terenie Gminy Murowana Goślina (prace pielęgnacyjno-porządkowe)	Zadanie zostało zrealizowane: opieka nad formami ochrony przyrody na terenie Gminy Murowana Goślina realizowana była według potrzeb.
Wykonanie projektu rekultywacji terenów zlokalizowanych przy ul. Starczanowskiej w Murowanej Goślinie	Zadanie nie zostało zrealizowane: zadanie związane z wykonaniem projektu rekultywacji terenów zlokalizowanych przy ul. Starczanowskiej w Murowanej Goślinie w latach 2011-2012 nie było prowadzone.
Rekultywacja obszarów zdegradowanych, w tym m.in. terenów przy ul. Starczanowskiej w Murowanej Goślinie	Zadanie nie zostało zrealizowane: zadanie związane z wykonaniem rekultywacji obszarów zdegradowanych, w tym m.in. terenów przy ul. Starczanowskiej w Murowanej Goślinie w latach 2011-2012 nie było realizowane.
Wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów z terenów niebędących własnością gminy (zgodnie z ust. o ochronie przyrody)	Zadanie o charakterze ciągłym: wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów z terenów niebędących własnością gminy (zgodnie z ust. o ochronie przyrody) jest zadaniem realizowanym całorocznie.
Przeprowadzanie kontroli z zakresu nasadzeń, wynikających z wydanych decyzji na usunięcie drzew i krzewów	Zadanie o charakterze ciągłym: kontrole w zakresie nasadzeń zastępczych, które wynikają z wydanych decyzji na usunięcie drzew i krzewów dla firm były realizowane w sposób ciągły.
Nakładanie kar za nielegalną wycinkę drzew i krzewów na terenie gminy Murowana Goślina	Zadanie o charakterze ciągłym: zadanie w okresie raportowania było realizowane na bieżąco zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody. Realizacja całoroczna.
Restrykcyjny nadzór nad przestrzeganiem zakazu wypalania łąk, ściernisk, rowów itp. – edukacja i nakładanie kar	Zadanie o charakterze ciągłym: zadanie w okresie sprawozdawczym było realizowane na bieżąco. Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina w sposób ciągły prowadził kontrole w oparciu o zgłoszenia z Urzędu oraz zgłoszenia mieszkańców. Dodatkowo informacje dla mieszkańców w tym zakresie znajdują się na stronie internetowej UMiG oraz w biuletynie Urzędu.

Wspieranie przedsięwzięć mających na celu powiększanie terenów zieleni miejskiej, zadrzewień, zakrzewień, parków miejskich, zielonych terenów sportowych oraz ogródków działkowych	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania z zakresu wsparcia ogólnych przedsięwzięć mających na celu powiększanie terenów zieleni miejskiej, zadrzewień, zakrzewień, parków miejskich, zielonych terenów sportowych oraz ogródków działkowych w okresie raportowania były prowadzone w sposób ciągły. Na terenie gminy dokonywano nasadzeń na gruntach gminnych oraz nasadzeń zastępczych w zamian za usuwanie drzew i krzewów na gruntach prywatnych – ustalenia w decyzjach administracyjnych na usunięcie drzew i krzewów.
Koordinowanie konkursu „Poznajemy Parki Krajobrazowe”	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie raportowania Gmina wspierała i koordynowała konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe”. Zadanie realizowane corocznie, koszt realizacji wynosi 200 zł.
Rozwój rolnictwa ekologicznego oraz upowszechnianie zasad dobrej polityki rolniczej	Zadanie zostało zrealizowane: realizacją tego zadania na terenie gminy w sposób ciągły zajmuje się ARiMR oraz WODR. Prowadzenie szkoleń oraz udzielanie porad indywidualnych m.in. w zakresie programów rolnośrodowiskowych, rolnictwa ekologicznego, zasad Cross-Compliance. Udzielanie pomocy merytorycznej przy przestawianiu gospodarstwa na metody ekologiczne i przy urządzaniu tych gospodarstw. Pomoc przy ubieganiu się rolników o pozyskanie dotacji w zakresie rolnictwa ekologicznego. Udzielanie pomocy w sporządzaniu planów rolnośrodowiskowych. Wiedza w powyższym zakresie propagowana jest również poprzez artykuły w Poradniku Gospodarskim i na stronie internetowej Ośrodka.
Budowa przystani wodnej "Binduga" pomost cumowniczy, zadaszenie, teren pow. 4500 m ²	Zadanie nie zostało zrealizowane: W obecnie obowiązującym WPI przyjętym uchwałą nr XXX/315/2013 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 29 października 2013 r. zadanie zaplanowano do realizacji po roku 2020.
Cel 9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	
Zidentyfikowanie wszystkich przedsiębiorstw wykorzystujących substancje niebezpieczne i wykorzystanie wniosków płynących z ich planów operacyjnych do opracowywania i aktualizacji planów zagospodarowania przestrzennego	Zadanie nie zostało zrealizowane: opracowania planistyczne wykonane w latach 2011 i 2012 nie dotyczyły terenów, gdzie występowałyby problematyka związana z funkcjonowaniem przedsiębiorstw wykorzystujących substancje niebezpieczne.
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego i inwestycyjnego zapisów zewnętrznych planów operacyjno-ratunkowych	Zadanie nie zostało zrealizowane: opracowania planistyczne wykonane w latach 2011 i 2012 nie dotyczyły terenów, gdzie występowałyby problematyka związana z zapisami zewnętrznymi planów operacyjno-ratunkowych.

Cel 10. Monitoring środowiska	
Monitoring jakości wód powierzchniowych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania z zakresu monitoringu wód powierzchniowych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w okresie raportowania prowadzone były w sposób ciągły.
Cel 11. Edukacja ekologiczna	
Wspieranie szkolnych kół zainteresowań o tematyce ekologicznej oraz konkursów o tematyce ekologicznej	Zadanie o charakterze ciągłym: zadania nie zrealizowano w okresie raportowania, gmina nie dofinansowywała działania szkolnych kół zainteresowań o tematyce ekologicznej.
Organizacja kampanii informacyjnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie raportowania gmina prowadziła działania informacyjne dot. ochrony środowiska przyrodniczego gminy.
Organizacja obchodów „Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu”	Zadanie zostało zrealizowane: w latach 2011-2012 gmina zorganizowała obchody „Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu”. Przeprowadzono spotkania z dziećmi i młodzieżą w szkołach, zorganizowano imprezy dla dzieci, informacje umieszczono na stronie internetowej oraz w prasie. Możliwość bezpłatnej jazdy autobusem przez jeden dzień dla osób z dowodem rejestracyjnym pojazdu.
Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony środowiska i przyrody poprzez serwis internetowy UMiG Murowana Goślina (www.murowana-goslina.pl)	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie raportowania Urząd Miasta i Gminy prowadził działania edukacyjne mieszkańców z zakresu ochrony środowiska poprzez serwis internetowy w sposób ciągły. Na stronie internetowej gminy znajduje się wiele informacji dot. propagowania segregacji odpadów w ramach wprowadzania w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.
Udział Urzędu Miasta i Gminy w akcji „Sprzątanie Świata” oraz „Dzień Ziemi”	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania pracownicy UMiG nie brali udziału w akcjach „Sprzątanie Świata” oraz „Dzień Ziemi” organizowanych na terenie gminy.
Organizacja konkursu na najlepiej segregujące osiedle samorządowe i sołectwo	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina nie zrealizowała działań polegających na organizacji konkursu na najlepiej segregujące osiedle samorządowe i sołectwo.
Wykorzystanie elementów przyrodniczych i kulturowych do kreowania wizerunku miasta (materiały reklamowe)	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina realizowała zadanie w sposób ciągły poprzez wykorzystywanie elementów przyrodniczych i kulturowych do kreowania wizerunku miasta przygotowując m.in. materiały reklamujące istniejące na obszarze gminy ścieżki rowerowe czy informacje dotyczące Śnieżycowego Jaru.

Druk i dystrybucja ulotek informujących o zasadach zbiórki surowców wtórnych, odpadów niebezpiecznych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych	Zadanie zostało zrealizowane: w okresie raportowania gmina w sposób ciągły realizowała zadania związane z drukiem i dystrybucją ulotek informujących o zasadach zbiórki surowców wtórnych, odpadów niebezpiecznych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych.
Cel 12. Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem georóżnorodności i bioróżnorodności w tym wzrost lesistości gminy	
Utrzymanie czystości w miejscach o większym natężeniu ruchu turystycznego	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie sprawozdawczym zrealizowano zadanie dot. utrzymania czystości w miejscach o większym natężeniu ruchu turystycznego. Prowadzono bieżące kontrole w rejonach Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka”, a w okresie letnim w miejscowości Kamińsko i Wojnowko.
Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 prowadzono ochronę obszarów i obiektów prawnie chronionych poprzez ustanowienie form ochrony przyrody.
Przestrzeganie procedur lokalizacyjnych chroniących tereny cenne przyrodniczo przed przeinwestowaniem	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania zadanie zostało zrealizowane w ramach prowadzonych procedur wydawania decyzji administracyjnych, Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
Przeciwdziałanie wypalaniu traw	Zadanie o charakterze ciągłym: przeciwdziałanie wypalaniu traw realizowane było w oparciu o interwencje mieszkańców.
Ochrona cennych przyrodniczo siedlisk	Zadanie o charakterze ciągłym: ochrona cennych przyrodniczo siedlisk realizowana była poprzez ustanowienie form ochrony przyrody.
Wdrażanie powiatowego planu zwiększenia lesistości	Zadanie o charakterze ciągłym: Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego nie posiada informacji dot. ewentualnego wdrożenia powiatowego planu zwiększania lesistości w ramach gminnego POŚ na terenie MiG Murowana Goślina w latach 2011-2012.
Wymaganie od prywatnych właścicieli lasów przestrzegania prawidłowych zasad gospodarki leśnej	Zadanie o charakterze ciągłym: w ramach prowadzonego nadzoru Starosta wydaje decyzje administracyjne, które nakładają na właścicieli lasów obowiązki przestrzegania prawidłowych zasad gospodarki leśnej, zadanie bezkosztowe.
Regularna aktualizacja gminnej strony www	Zadanie o charakterze ciągłym: aktualizacja gminnej strony internetowej realizowana jest na bieżąco.

Promowanie przyrodniczych ścieżek dydaktycznych przyrody wraz z opisem przyrody	Zadanie o charakterze ciągłym: promowanie przyrodniczych ścieżek dydaktycznych przyrody wraz z opisem przyrody realizowane jest na bieżąco na łamach lokalnej pracy, na stronie internetowej oraz na licznych imprezach gminnych.
Promowanie zachowań proekologicznych we wszystkich dziedzinach życia zgodnie z zasadami ochrony krajobrazu i przyrody	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina w sposób ciągły realizowała zadanie dot. promowania zachowań proekologicznych we wszystkich dziedzinach życia zgodnie z zasadami ochrony krajobrazu i przyrody.
Cel 13. Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie ochrony środowiska	
Wzajemna współpraca podczas opiniowania planów, programów oraz innych przedsięwzięć strategicznych	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina według potrzeb współpracowała podczas opiniowania planów, programów oraz innych przedsięwzięć strategicznych.
Współpraca ze Strażą Leśną w związku z likwidacją dzikich wysypisk śmieci	Zadanie o charakterze ciągłym: w latach 2011-2012 miejsca nielegalnego składowania odpadów były na bieżąco likwidowane. Zlikwidowano 14 dzikich wysypisk na terenach leśnych.
Dążenie do osiągnięcia wspólnej polityki środowiskowej z sąsiednimi gminami (Powiat, związek gmin)	Zadanie o charakterze ciągłym: w okresie raportowania gmina w sposób ciągły realizowała zadania związane z dążeniem do osiągnięcia wspólnej polityki środowiskowej z sąsiednimi gminami (np. Związek Międzygminny Puszcza Zielonka, Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej).

Źródło: Opracowanie własne

VI. OCENA WSKAŹNIKOWA REALIZACJI PROGRAMU

W ocenie postępu wdrażania Programu Ochrony Środowiska oraz jego faktycznego wpływu na środowisko, pomocna jest analiza i monitorowanie założonych efektów ekologicznych, jakie powinna przynieść realizacja wyznaczonych celów. W tabeli 16 zaproponowano najistotniejsze wskaźniki, które mogą posłużyć do oceny realizacji celów i działań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska.

Tabela 16. Analiza wskaźnikowa na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina

Wskaźniki	Jednostka miary	Stan wyjściowy	Źródło informacji o wskaźnikach
Cel strategiczny			
Dobry stan środowiska umożliwiający zrównoważony rozwój			
Polepszająca się pozycja gminy w klasyfikacjach charakteryzujących czystość środowiska	Pozycja w klasyfikacji	WIOŚ nie prowadzi klasyfikacji charakteryzujących czystość środowiska w gminach	WIOŚ
Cele operacyjne			
Cel: Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych			
Udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii pierwotnej 1,6 % (rok 2007); 7,5,% (rok 2010)	%	Brak instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	WIOŚ
Cel: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej regionu			
powierzchnia gminy objęta prawną ochroną przyrody	ha	8.229,57	RDOŚ
Liczba rezerwatów	sztuk	2	RDOŚ
Liczba zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	sztuk	0	RDOŚ
Liczba pomników przyrody	sztuk	131	RDOŚ
Liczba użytków ekologicznych	sztuk	5	RDOŚ
Liczba Parków Krajobrazowych	sztuk	1	RDOŚ
Cel: Rozwój lasów i ich racjonalne wykorzystanie			
Użytki leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	8.112,00	RDLP
Cel: Ochrona gleb			
Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych	%	2011 – 45% 2012 – 50%	Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza
Cel: Kopaliny			
Powierzchnia terenów zrekultywowanych	ha	18,8801	Starostwo Powiatowe
Cel: Jakość wód, poprawa stosunków wodnych i ochrona przed powodzią			
Jakość cieków wodnych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej)	Klasa	Dane dot. jakości wód podziemnych i powierzchniowych – rozdział 4.2 oraz 4.3	WIOŚ
Liczba ujęć wody	sztuk	6	AQUANET S.A.
Wydajność czynnych ujęć wody	m ³ /d	6.092	AQUANET S.A.
Woda pobrana z ujęć	m ³ /rok	2011 r. – 1029.869 2012 r. – 1103.165	AQUANET S.A.
Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej bez przyłączy	km	80,0	AQUANET S.A.
Procent mieszkańców objętych siecią wodociągową	% ogółu ludności	84,86	AQUANET S.A.
Liczba przyłączy wodociągowych	sztuk	2.392	AQUANET S.A.

**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy
Murowana Goślina za lata 2009- 2010**

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (bez przykanalików)	km	27,50	AQUANET S.A.
Procent mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną	% ogółu ludności	50,71	AQUANET S.A.
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	sztuk	833	AQUANET S.A.
Liczba zbiorników bezodpływowych	sztuk	1638	Urząd Miasta i Gminy
Liczba przydomowych oczyszczalni	sztuk	26	Urząd Miasta i Gminy
Cel: Edukacja ekologiczna			
Liczba projektów zrealizowanych na rzecz ochrony środowiska	sztuk	3	Urząd Miasta i Gminy
Ilość zielonych szkół	sztuk	1	Urząd Miasta i Gminy

Źródło: WIOŚ, RDOŚ, RDLP, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Starostwo Powiatowe, AQUANET S.A., Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina,

VII. UWAGI I WNIOSKI

Oceniając stan ochrony środowiska oraz stopień realizacji zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska na koniec okresu raportowania (stan na dzień 31.12.2012r.), można stwierdzić, iż wykonano większość wyznaczonych celów ekologicznych.

W latach 2011–2012 na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina nastąpiła rozbudowa sieci wodociągowej oraz gazowej, poprawiono parametry energetyczne budynków, przede wszystkim budynki użyteczności publicznej (wymiana okien, ocieplenie budynków). Zmodernizowano drogi publiczne zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym. Gmina prowadziła zintensyfikowane działania ekologiczne, tj. brała udział w wielu akcjach promujących ochronę środowiska.

Oceniając dotychczasowe wykonywanie zadań w kolejnych latach realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Murowana Goślina należy w dalszym ciągu kłaść duży nacisk na edukację ekologiczną społeczeństwa. Należy prowadzić liczne szkolenia pracowników samorządowych oraz kampanie edukacyjne dla wszystkich mieszkańców gminy. Konieczne jest zachowanie ciągłości już podjętych działań, przy jednoczesnym wprowadzeniu kolejnych zadań do realizacji.